

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.459/31/2024

A tanács tagjai: Dr. Schaller Emil közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos

A kérelmező: JD Bau Kft.
(Harsány, Jókai Mór u. 14.)
A kérelmező képviselője: Kopasz Ügyvédi Iroda, képvis.: Dr. Kopasz Gábor
ügyvéd

Az ajánlatkérő: Kesznyéten Község Önkormányzata
(Kesznyéten, Béke tér 17.)
Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Vaskó Katalin ügyvéd

**A részvételi szándékát jelző egyéb
érdekelt:** TECHNI-TONN Mérnöki Kft.
(Budapest, Nyárfás sor19. fsz.2.)

**A részvételi szándékát jelző egyéb
érdekelt képviselője:** Kormos Ügyvédi Iroda, képvis.: Dr. Kormos
Sándor ügyvéd

A beszerzés tárgya, értéke: „Kesznyéteni egészségház építése” 195.505.126.-Ft.
Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000289962024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem ötödik kérelmi eleme tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem első, második, harmadik és negyedik kérelmi eleme tekintetében a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A Döntőbizottság az ötödik kérelmi elemben megállapított jogsértésre tekintettel megsemmisíti az ajánlatkérő eljárást lezáró és azt követően hozott valamennyi döntését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 2.000.000.-Ft, azaz kétmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 60.000.-Ft, azaz hatvanezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 184.375.-Ft, azaz száznyolcvanegyezer-háromszázhetvenöt forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság kötelezi a kérelmezőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg az ajánlatkérő részére 160.000.-Ft, azaz százhatvanezer forint ügyvédi munkadíjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a fenti építési beruházás tárgyában a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt hirdetménnyel induló, támogatásból megvalósítandó közbeszerzési eljárást indított 2024. március 1-én (EKR azonosító: EKR000289962024). A felhívás a Közbeszerzési Értesítő 2024/46. számában 3773/2024 iktatószámom jelent meg. A hirdetmény 2024. március 5-én jelent meg.

2. A felhívás az alábbi releváns adatokat tartalmazta.

II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése:

Részletesen a csatolt tervdokumentáció alapján!

Az ajánlatkérő a szerződésben a nettó Ajánlati Ár (teljes ellenszolgáltatás) 10 %-ának megfelelő összegű tartalékkeretet határoz meg.

Védőnői szolgálat és Orvosi rendelő építés

Ajánlatkérő tulajdonában lévő Kesznyéten, Móricz Zsigmond utca 29. (hrsz 519) szám alatti ingatlanon VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT és ORVOSI RENDELŐ építése.

Az épület tervezése során a rendezési tervben előírtakat betartottuk és próbáltuk az ezen a tájon évszázadok során használt anyagokat betervezni (tégla, cserép, fa, fém), az orvosi rendelőt és a védőnői szolgálat épületét úgy alakítjuk ki, hogy a leendő orvosi szolgálati lakást szervesen tudjuk majd épülethez kapcsolni. A természetes szellőzéssel nem rendelkező

helyiségekben gépi szellőzés készül a tetőn kívüli kivezetéssel. Az építési engedély mellékelve.

II.2.5) Értékelési szempontok

Az alábbi értékelési szempontok

[x] Minőségi szempont (1) (1) (1) –

1 Többlet jótállás időtartama az eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás befejezésétől számítva (24 hó kötelező jótállási időn felül, min 0 hó, max 36 hó) 5

2 M.2.1. alkalmassági feltétel szerinti szakember TÖBBLETTAPASZTALAT (egész hónapokban, min 0 hó, max 36 hó) 10

3 M.2.2. alkalmassági feltétel szerinti szakember TÖBBLETTAPASZTALAT (egész hónapokban, min 0 hó, max 36 hó) 5

4 M.2.3. alkalmassági feltétel szerinti szakember TÖBBLETTAPASZTALAT (egész hónapokban, min 0 hó, max 36 hó) 5

5 Környezetvédelmi vállalások a teljesítés során: Vállalja, hogy az építési területen keletkezett bontási hulladékot szelektíven - inert és szerves - gyűjti és szállítja a lerakóhelyre (I/N) 5

() Költség szempont (1) (1) –

(x) Ár szempont (1) – Megnevezés: Ajánlati ár (tartalékkeret nélküli nettó Ft) / Súlyszám: 70

IV.2.2) Ajánlattételi, részvételi vagy regisztrációs kérelem benyújtási határidő

Dátum: 2024/03/18 (éééé/hh/nn) Helyi idő: 08:00 (óó:pp)

VI.3.1) Feltételes közbeszerzés

[x] Ajánlatkérő felhívja a gazdasági szereplők figyelmét, hogy az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja, ha valamely meghatározott, ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeli esemény az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártát követően következik be. Ajánlatkérő ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeli esemény meghatározása: Feltételes közbeszerzési eljárás a Kbt. 53.§ (6) bekezdése alapján. Ajánlatkérő támogatásra irányuló igényt fog benyújtani fedezethiány kapcsán (többletforrás igény benyújtása) és az ajánlatkérő a támogatásra irányuló igény el nem fogadását, vagy az igényeltnél kisebb összeggel történő elfogadását olyan körülménynek tekinti, amely miatt az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja.

VI.3. 9) További információk:

9. Ajánlatkérő felhívja ajánlattevő figyelmét, hogy a 322/2015 (X.30.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdése szerinti szakmai ajánlat benyújtása kötelező. A szakmai ajánlat fogalmát a Kbt. 3. § 37. pontja határozza meg. A szakmai ajánlat tartalmi eleme: ÁRAZOTT TÉTELES KÖLTSÉGVETÉS (szkennelt, aláírt, pdf formátumban és a kiadott szerkeszthető excel formátumban is). Ajánlatkérő a szakmai ajánlat teljes hiányára vonatkozóan nem rendel el hiánypótlást, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján az ajánlat érvénytelenségét vonja maga után.

3. Az ajánlatkérő első alkalommal 2024. március 14-én módosította a felhívást az alábbi releváns tartalommal.

IV.2.2

A módosítandó szöveg helye: Ajánlattételi, részvételi vagy regisztrációs kérelem benyújtási határidő dátum, helyi idő

A következő helyett

Dátum: 2024/03/18 (éééé/hh/nn)

Helyi idő: 08:00 (óó:pp)

Helyesen

Dátum: 2024/03/25 (éééé/hh/nn)

Helyi idő: 08:00 (óó:pp)

Szakasz száma:

4. Az ajánlatkérő második alkalommal 2024. március 21-én módosította a felhívást az alábbi releváns tartalommal.

IV. 2.2

A módosítandó szöveg helye: Ajánlattételi, részvételi vagy regisztrációs kérelem benyújtási határidő dátum, helyi idő

A következő helyett

Dátum: 2024/03/25 (éééé/hh/nn)

Helyi idő: 08:00 (óó:pp)

Helyesen

Dátum: 2024/04/04 (éééé/hh/nn)

Helyi idő: 08:00 (óó:pp)

Szakasz száma:

5. Az ajánlatkérő ajánlattételi dokumentációt is készített, amely a jogorvoslati eljárás szempontjából az alábbi releváns adatokat tartalmazta.

„III. A szakmai ajánlat összeállítására vonatkozó információk- költségvetés, szakember bemutatása

Ajánlatkérő felhívja Ajánlattevők figyelmét, hogy hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés alkalmazása nélkül is az ajánlat érvénytelenségét vonhatja maga után:

- a) a kiadott árazatlan költségvetésben bármelyik költségvetési sorhoz (tételhez) tartozó mennyiségi adat átírása,
- b) bármelyik teljes költségvetési sor (tétel) valamennyi költség cellájának (anyag és díj, esetleg gépköltség is) „0”-val történő szerepeltetése,
- c) bármelyik költségvetési sor (tétel) nem szerepeltetése vagy plusz költségvetési sor (tétel) szerepeltetése a költségvetésben,
- d) előirányzat tétel változtatása (amely tétel árat Ajánlatkérő előzetesen megadott), amennyiben az nem az ajánlatkérő kérésén vagy tájékoztatásán alapul.

Ajánlatkérő a szakmai ajánlat elkészítése során az alábbiakra kiemelten felhívja ajánlattevők figyelmét:

- Ajánlattevő feladata a dokumentáció részét képező árazatlan költségvetési kiírás valamint a közbeszerzési eljárás során az esetlegesen kiegészítő tájékoztatás alapján feltárássra kerülő és ajánlatkérő által jóváhagyott kiegészítő tételekből ajánlatkérő által szállított és kibocsátott kiegészítő költségvetés beárazása, továbbá a kidolgozott szakmai ajánlatban szereplő megoldások költségvonatának meghatározása, és mindezek összesítése alapján tételes beárazott költségvetéssel alátámasztott árajánlat elkészítése. A költségvetés a szakmai ajánlat részét képezi!
- Amennyiben az ajánlatkérő által kiadott árazatlan költségvetésben, illetve műszaki leírásban meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, illetőleg szabadalomra vagy védjegyre való hivatkozás

szerepel, az a közbeszerzés tárgyának egyértelmű és közérthető meghatározása érdekében történt és ajánlatkérő természetesen azzal műszakilag egyenértékű dolgot, terméket, tevékenységet, stb. is elfogad az egyenértékűségi igazolások figyelembe vételével.

- Az egyes tételeknél költségelni kell minden olyan körülményt, mellékmunkát, illetve anyagot, mely nélkül a munka nem valósítható meg.
- A műszakilag egyenértékű dolgot, terméket, tevékenységet, stb. tartalmazó megajánlás esetén ajánlattevő az érintett költségvetési tétel kiírás szerinti tétel szövege mögött (láthatóan kiemelve, pl. más vagy vastagított betűtípus) köteles feltüntetni a megajánlott egyenértékű dolog, termék, tevékenység konkrét megnevezését. Az egyenértékűséggel kapcsolatban ajánlatkérő felhívja ajánlattevők figyelmét arra, hogy a kivitelezési munka nem engedélyköteles.”

6. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás szempontjából 2024. március 21-én az alábbi kiegészítő tájékoztatást adta a gazdasági szereplők részére.

„16. Kérjük a víz, szennyvíz közművek kiviteli terveinek megküldését.

Válasz: A gépész tervek tartalmazzák. Mivel a településen még nincs kiépített szennyvízhálózat ezért a keletkezett szennyvíz az épített zárt szennyvíztárolóba fog belefolyani, ahonnan az üzemeltető fogja elszállítani. Az ivóvízvezeték az ERV fogja rákötni a közműhálózatra az újonnan építendő vízóraaknában. A megrendelővel egyeztetve kérjük, hogy a tervezésre és a bekötés kivitelezésre egységesen 300 000.-Ft+ÁFA összeget szerepeltetni. Egyeztetve a Megrendelővel, egy új tűzcsap elhelyezése is történik, az ingatlanhoz 100mes körzetben, ennek az elhelyezését is az ERV ZRT fogja kivitelezni, tervezéssel együtt, aminek a költségére egységesen 1 200 000.-Ft +áfa összeget kérünk az ajánlatban szerepeltetni. A költségvetés módosítását mellékeljük.”

7. A módosított ajánlattételi határidő lejártáig 14 ajánlattevő nyújtott be ajánlatot, köztük a kérelmező is és a részvételi szándékát jelző egyéb érdekelt (továbbiakban: nyertes ajánlattevő).

8. Az ajánlatkérő 2024. április 23-án hiánypótlást küldött ki a nyertes ajánlattevő részére az alábbi releváns tartalommal.

„TECHNI-TONN Tervező,- Fővállalkozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Kérjük hiánypótlás keretében az „árazott költségvetés elektromos TT árazott költségvetés építész MÓDOSÍTOTT és az árazott költségvetés gépész MÓDOSÍTOTT felülvizsgálni szíveskedjen figyelembe véve, hogy a „-„ mint írásjel nem számérték ezért az költségvetésekben kérem számértékkel jelezni a tétel értékét. Kérem hiánypótlás keretében a költségvetéseket excel és pdf. formátumban benyújtani szíveskedjen.”

9. A nyertes ajánlattevő határidőben eleget tett az ajánlatkérő hiánypótlási felhívásának.

10. Az ajánlatkérő 2024. április 25-én árindokolási felhívást bocsátott ki a nyertes ajánlattevő irányába az alábbi, jogorvoslati eljárás szempontjából releváns tartalommal.

„Tisztelt TECHNI-TONN Kft. !

Az aránytalanul alacsony áron tett megajánlás veszélyezteti a közbeszerzési szerződés teljesítését, sérti a tisztességesen versenyző piaci szereplők (versenytársak) érdekeit, valamint a szociális, munkajogi követelmények sérelméhez vezethet. Az aránytalanul alacsony áron tett

ajánlat végső soron a hatékony közpénzfelhasználást veszélyezteti, egyúttal a tisztességes ajánlattevők indokolatlanul és méltánytalanul hátrányos helyzetbe kerülhetnek.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles ár-indokolást kérni attól az ajánlattevőtől, akinek ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről irányelv 69. cikke rögzíti, hogy „az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik”.

Kérem az ajánlattevőt, hogy indoklásában támassza alá az ajánlati ár megalapozottságát, az általános megfogalmazások és utalások valamint az árajánlatok indoklás nélkül nem értékelhetők indoklásnak.

Mutassa be a kockázati tényezőket, melyekkel számolt és melyekkel nem számolt, tehát összesen hány % az összes kockázat mértéke.

Mutassa be az iroda használat költségét, bérlő vagy saját iroda, amelyet igénybe vesz, ha bérlő akkor annak költségével hogyan számolt, ha saját iroda akkor az amortizáció és értékcsökkenését mutassa be.

Mutassa be, lesz e helyszínen iroda konténer, mobil illemhely, azoknak a költségével, hogyan számolt. A munkaterületen biztosítani szükséges legalább a munkavégzéshez szükséges alapfeltételeket pl. mobil illemhely megléte.

Térjen ki arra, hogy a munkaterületen való helyszíni művezetés, építésvezetés során milyen gépjárműveket használ, saját tulajdonban lévőköt vagy lízing gépjárművet vagy egyéb bérleti szerződéssel rendelkező gépjárműveket, azok költségeit beleértve az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket ezeket vetítse le az adott projektekre és a megvalósítás időszakára.

Az alábbi tételekre vonatkozóan a beépítendő anyagra vonatkozóan mutassa be, honnan kívánja beszerezni az adott anyagot, tüntesse fel a beszerezni kívánt anyag pontos megnevezését, azt milyen egységáron vásárolja meg az anyagot gyártó vagy termelő vagy viszonteladó, mutassa be a gyártó és vagy viszonteladótól / cégtől kapott erre vonatkozó árajánlatát vagy a szerződését, amely bizonyítja, hogy a megadott egységár valós e. Az ajánlatokat az ajánlatkérő ellenőrizheti.

Építész: Ácsmunka

2

35-002-3-0115121

Párafékező, párazáró fólia terítése 10 vagy 15 cm-es átfedéssel DÖRKEN DELTA párazáró GP, hálóerősítés nélküli, speciális polietilénből készült légzáró és párafékező fólia 3

35-002-4.1-0194088

Páraáteresztő, szabadon fekvő, szélzáró, vízzáró, vízhatlan alátétfólia, alátétfedés vagy alátétszigetelés terítése 15 cm-es átfedéssel (ellenléc külön tételben számolandó) öntapadó

ragasztócsíkkal rögzítve TONDACH FOL MONO DT páraáteresztő alátét fólia monolitikus membránnal dupla ragasztósávval 180 g/m² Sd:0,15 m

Egyéb az árat befolyásoló tényezők bemutatását kérjük levezetni szíveskedjenek. Az indoklásnak számszakilag is alá kell támasztania a megajánlott összeget.

Felhívom figyelmét, hogy ez ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben a felől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető lesz.

Amennyiben az ajánlattevő egyáltalán nem nyújt be indoklást, úgy ajánlata a Kbt. 73.§ (2) bekezdése alapján érvénytelennek minősül.

Kéri az Ajánlatkérő, hogy az ajánlati árat megalapozó indokolásban minél részletesebb, minél konkrétabb adatokat tartalmazó levezetésre törekedjen, ennek érdekében az ajánlati árat alkotó és az ajánlati ár kalkulálásakor figyelembe vett ár-elemeket kéri ismertetni azok mértékének bemutatásával.”

11. A nyertes ajánlattevő 2024. április 30-án nyújtotta be árindokolását az alábbi jogorvoslati eljárás szempontjából releváns tartalommal.

„ Alulírott H. V. I., mint a Techni-Tonn Kft. ajánlattevő cég képviselője, fenti tárgyban, a feltett kérdések sorrendjében, az alábbiakról nyilatkozom:

1. Az árindoklást az igénybe vett szakemberek rezsioradíj költségnemei és értékei alapján kérjük meghatározni az 56/2021. (XI. 19.) ITM rendelet alapján. Az igénybe vett szakemberek rezsioradíj költségnemei és értékei igazolására, összhangban az 56/2021. (XI. 19.) ITM rendeletet kiváltó 18/2023. (X. 5.) ÉKM rendelettel, a minimális építőipari rezsioradíj 2023. évi mértékéről, a mellékelt nyilatkozatban részletezzük a költségeink várható alakulását.

Sorszám	Megnevezés	A vállalkozás előző évi tényadataiból egy munkaóra számára számított érték Ft/óra 2024. évre
1.	Alapbér 12024. évben átlag 340.000 Ft alapbérrel és 174 munkaórával számolva)	1 954
2.	Pótlékok, kiegészítő fizetés	795
3.	Foglalkoztatási járulék (Szociális hozzájárulási adó 13%)	357
4.	Szállásköltség	
5.	Csoportos személyszállítás	60
6.	Védőruha, védőfelszerelés	40
7.	Munkahelyi szociális szolgáltatás	90
8.	Munkaegészségügyi szolgáltatás	61
9.	Munkavédelmi költség	45
10.	Ügyvitel, munkahelyi energia költség	1 356

11.	Rezsianyag, munkahelyi energia költség	107
12.	Felvonulás, munkahelyi berendezkedés, ideiglenes létesítmények költsége	22
13.	Szerszámhasználat	25
14.	Értékcsökkenési leírás	68
15.	Nyomtatvány, írószer	4
16.	Postaköltség	6
	Telefonköltség	4
18.	Bankköltség	14
19.	Egyéb szolgáltatás (minőségbiztosítás, környezetvédelem)	3
20.	Kötelező adó, járulék (iparüzési adó, innovációs járulék)	87
21.	Biztosítások	15
22.	1+21. Összesen	5 113
23.	Produktivitási érték (ledolgozott napok alapján)	87,5%
24.	Improduktív órák költsége (22. sor összesen x (1,00 - 23. sor))	639
25.	Veszteségidő aránya	
26.	Veszteségidő költsége (22. sor összesen x 0,065)	332
	Elvárt eredmény	
28.	Elvárt eredmény értéke (22+24+26. sor összesen x 0,02)	122
29.	22+24+26+28. Mindösszesen	6 207

4. Mutassa be a kockázati tényezőket, melyekkel számolt és melyekkel nem számolt, tehát összesen hány % az összes kockázat mértéke. 25 éves fennállásunk során az emelkedő üzemanyagárak, az energia (gáz- és elektromosáram) díjak, esetleg az EURO árfolyam kihatása olyan tényezők, melyek folyamatosan jelen voltak a gazdasági életben. Az infláció az előrejelzések alapján mérséklődik. A szomszédunkban rejlő háború esetleges eszkalálódása okozta kockázatokat is számításba vettük. A munkaerőpiacon jelenleg munkaerőhiány tapasztalható, mely fluktuációt eredményezhet. Ezen tapasztalatok alapján ezekre a tényezőkre vállalkozói kockázatként tekintünk, amelyekből eredő változások hosszú távon kiegyenlítődnek. A közelmúlt átlagértékeivel számoltunk a kalkulációink során. Megjegyezni kívánjuk, hogy az elmúlt pár nap eseményei az üzemanyagárak tekintetében például csökkenést eredményeztek. Jogi jellegű kockázatokkal nem számolunk, pl. engedélyezési eljárás, szakhatósági hozzájárulások, mivel az engedélyek már rendelkezésre állnak. Finanszírozási kockázatokkal sem számolunk, tekintettel arra, hogy a forrás az Ajánlatkérő rendelkezésére áll. Általánosságban véve 5% kockázattal számolunk az árazás során.

5. Mutassa be Ajánlattevő miként kalkulált az irányítási költséggel, vállalati központi költségével, könyvelés és bérszámfejtés költségével, munkavédelemmel és munkaegészségügyi költségekkel, teljesítési és jótállási biztosíték rendelkezésre bocsátás költségével. Az irányítási, adminisztratív költségek a rezsioradíj kalkulálásakor figyelembe lettek véve fenti táblázat szerint. Teljesítési és jótállási biztosíték rendelkezésre bocsátás költsége a pénzösszeg alternatív költsége, amely nem jelentős.

6. Mutassa be az iroda használat költségét, bérlí vagy saját iroda, amelyet igénybe vesz, ha bérlí akkor annak költségével hogyan számolt, ha saját iroda akkor az amortizáció és értékcsökkenését mutassa be. A tulajdonosi kör által üzemeltetett, kedvező áron bérelt irodával ill. telephellyel rendelkezünk Felsőzsolcán. Az irodahasználat olyan költség, mellyel éves szinten általános kiadásként számolunk a cég mindenkori/tervezett árbevételéhez képest. A rezsioradíj kalkulálásakor figyelembe lett véve, költsége az összes éves megrendelés között megoszlik, árbevétel arányosan.

7. Mutassa be, lesz e helyszínen iroda konténer, mobil illemhely, azoknak a költségével, hogyan számolt. A munkaterületen biztosítani szükséges legalább a munkavégzéshez szükséges alapfeltételeket pl. mobil illemhely megléte. A helyszínen saját konténer ill. illemhely kihelyezését tervezzük, melynek során a kiszállítás költségével számoltunk, ennek költsége a rezsioradíj számításakor figyelembe lett véve fenti táblázat szerint.

8. Térjen ki arra, hogy a munkaterületen való helyszíni művezetés, építésvezetés során milyen gépjárműveket használ, saját tulajdonban lévőköt vagy lízing gépjárművet vagy egyéb bérleti szerződéssel rendelkező gépjárműveket, azok költségeit beleértve az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket ezeket vetítse le az adott projektekre és a megvalósítás időszakára. A művezetés és építésvezetés során saját gépjárművet használunk. Felsőzsolcai telephelyünkhöz közel esik a munkaterület, így az üzemanyag költség jó szervezéssel, és anyagkiszállítással jól kalkulálható. Beszállító partnereink is a térségben működnek. Helyismerettel rendelkezünk, hiszen a kesznyéteni híd felújításában is részt vettünk alvállalkozóként. Az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket a rezsioradíj számításakor figyelembe vettünk fenti táblázat szerint.

9. Az alábbi tételekre vonatkozóan a beépítendő anyagra vonatkozóan mutassa be, honnan kívánja beszerezni az adott anyagot, tüntesse fel a beszerezni kívánt anyag pontos megnevezését, azt milyen egységáron vásárolja meg az anyagot gyártó vagy termelő vagy viszonteladó, mutassa be a gyártó és vagy viszonteladótól / cégtől kapott erre vonatkozó árajánlatát vagy a szerződését, amely bizonyítja, hogy a megadott egységár valós e. Az ajánlatokat az ajánlatkérő ellenőrizheti.

Építész : Ácsmunka

2

35-002-3-0115121

Párafékez6, párazáró fólia terítése 10 vagy 15 cm-es átfedéssel DÖRKEN DELTA párazáró GP, hálóerősítés nélküli, speciális polietilénből készült légzáró és párafékező

3

35-002-4.1-0194088

Páraátereszt6, szabadon fekvő, szélzáró, vízzáró, vízhatlan alátétfólia, alátétfedés vagy alátétszigetelés terítése 15 cm-es átfedéssel (ellenléc külön tételben számolandó) öntapadó ragasztócsíkkal rögzítve TONDACH FOL MONO DT páraátereszt6 alátétfólia monolitikus membránnal dupla ragasztósávval 180 g/m²

Az előzetesen falazásra és ácsmunkákra vonatkozóan bekért árakat alátámasztó árajánlatot csatoljuk. A fenti tételeket azok pontos megnevezését az árajánlat részletesen tartalmazza. Tekintettel arra, hogy átalánydíjas szerződésről van szó, az árakat és a díjakat néhány tétel alapján megítélni nem lehetséges, és nem is mutat korrekt, teljes képet a költségvetés árazásáról. A költségvetésben szereplő tételeken nem egyenlő százalékban oszlanak meg hasznaink.

10. Egyéb az árat befolyásoló tényezők bemutatását kérjük levezetni szíveskedjenek.

Telephelyünk, Felsőzsolcán, az Ipari Parkban található ezáltal a szállítási költségeink minimálisak. Hosszútávú beszállítói szerződések biztosítják számunkra az akadálytalan és kedvezményes anyagellátást (bizonyos esetekben 20-40 vagy akár 50%-os kedvezménnyel). Beszállító partnereink többek között a Bau-Systeme 92 Kft, Mr. Minden Group Kft., Magyar Doka Kft, Szatmári Kereskedelmi és Szolgáltató Kft, PE & MO Center Faudvar Kft., M.L.S. Magyarország Kft., stb.

Az alábbi bedolgozandó anyagokra jellemzőek a legnagyobb kedvezményeink: zsaluzó termékek falazóelemek faanyagok fa, fém felületkezelő anyagok szigetelő anyagok acéltermékek. További kedvező árunkat meghatározza az a termékcsoport amelyet fennmaradó készleteink jelentenek, ilyen például: zsaluanyagok betonacél falazóelemek szigetelő anyagok. Valamint elég komoly homlokzati állványkészlettel rendelkezünk, így ezért nem szükséges külön bérleti díjjal számolnunk. A jelenlegi gazdasági helyzetben az elvárt eredményünk is egy minimális szintre csökkent.”

12. Az ajánlatkérő 2024. május 23-án árindokolási felhívást küldött a nyertes ajánlattevő felé az alábbi tartalommal.

„Tisztelt TECHNI-TONN Kft. !

Az aránytalanul alacsony áron tett megajánlás veszélyezteti a közbeszerzési szerződés teljesítését, sérti a tisztességesen versenyző piaci szereplők (versenytársak) érdekeit, valamint a szociális, munkajogi követelmények sérelméhez vezethet. Az aránytalanul alacsony áron tett ajánlat végső soron a hatékony közpénzfelhasználást veszélyezteti, egyúttal a tisztességes ajánlattevők indokolatlanul és méltánytalanul hátrányos helyzetbe kerülhetnek.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles ár-indokolást kérni attól az ajánlattevőtől, akinek ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről irányelv 69. cikke rögzíti, hogy „az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik”.

Kérem az ajánlattevőt, hogy indoklásában támassza alá az ajánlati ár megalapozottságát, az általános megfogalmazások és utalások valamint az árajánlatok indoklás nélkül nem értékelhetők indoklásnak. Az alábbi tételekre vonatkozóan a beépítendő anyagra vonatkozóan mutassa be, honnan kívánja beszerezni az adott anyagot, tüntesse fel a beszerezni kívánt anyag pontos megnevezését, azt milyen egységáron vásárolja meg az anyagot gyártó vagy termelő vagy viszonteladó, mutassa be a gyártó és vagy viszonteladótól / cégtől kapott erre vonatkozó árajánlatát vagy a szerződését, amely bizonyítja, hogy a megadott egységár valós e. Az ajánlatokat az ajánlatkérő ellenőrizheti.”

13. A nyertes ajánlattevő 2024. május 27-én nyújtotta be árindokolását az alábbi tartalommal. Az indokoláshoz az azt alátámasztó mellékleteket is csatolt.

„Alulírott H. V. I., mint a Techni-Tonn Kft. ajánlattevő cég képviselője, fenti tárgyban, a feltett kérdések sorrendjében, az alábbiakról nyilatkozom:

1. Az árindoklás kérdésben szereplő tételek anyagköltségének alakulását az alábbiakban részletezzük. Az alábbi tétel esetében azonban anyagköltség nem merül fel:

1

21-004-6.2-0000002

Padkarendezés, megerősítése gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, 1-IV. oszt. talajban, vastagság 10,1-20,0 cm között tömörítve 31 m²

Fenti tételhez kapcsolódóan az előző árindoklásban részleteztük a munkadíj kalkuláció alapjait. Az indoklással érintett tételek közül egyedülállóan jelen tételben anyagköltség nem merül fel.

2. Az árindoklás kérdésben szereplő tételek árazását az alábbiakkal indokoljuk:

A listában szereplő tételekre más tételek mellett árazáskor ajánlatokat kértünk be, melyet jelen indoklásunkhoz csatolunk. Az ajánlatok alapján a tételek jól beazonosíthatóak. Kérdésükre, hogy „milyen egységáron vásárolja meg az anyagot gyártó vagy termelő vagy viszonteladó” nem tudunk válaszolni. Nincs információnk, hogy honnan és milyen áron szerzi be a gyártó / viszonteladó a termékeket. Több évtizede fennálló céggként partnereinkre számíthatunk egy-egy nagyobb projektnél jelentős kedvezményekre. Csatoljuk a költségvetésben előírt kavics típusokra, betonozásra, betonacélra, áthidalókra, födémelemekre, faanyagokra, szakipari anyagokra, kültéri munkákkal kapcsolatos anyagokra vonatkozó ajánlatainkat. A leier zsaluzóelemre vonatkozó ajánlat már előző indoklásunkkor becsatolásra került.

Továbbra is fenntartjuk, hogy átalánydíjas szerződésről van szó, az árindoklás kérés kiválogatta a jelentős kedvezményekkel beszerzett tételeket, mely ebben a formában nem mutat korrekt, teljes képet a költségvetésünkről. Méltánytalannak tarjuk ezt a szintű indoklaskérést. Ahogy már előző indoklásunkban is részleteztük, saját emberekkal kívánjuk megoldani a kivitelezést, így jelentősen nagyobb árengedményt tudunk adni a munkadíjából is, hiszen nem alvállalkozókkal felvállalt projektről van szó, mely jelentősen drágább lenne.”

14. Az ajánlatkérő 2024. június 28-án készítette el az összegezését az alábbi releváns tartalommal.

V. szakasz: Az eljárás eredménye

A szerződés száma: 1

Az eljárás eredményes volt: Igen

V.2 Az eljárás eredménye

V.2.1) Ajánlatokra vonatkozó információk

A beérkezett ajánlatok száma: 14

V.2.2) Az érvényes ajánlatot tevők

TECHNI-TONN Tervező,- Fővállalkozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság

Ajánlati ár (tartalékkeret nélküli nettó Ft): 142 208 937

Többlet jótállás időtartama az eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás befejezésétől számítva

(24 hó kötelező jótállási időn felül, min 0 hó, max 36 hó): 36

M.2.1. alkalmassági feltétel szerinti szakember TÖBBLETTAPASZTALAT (egész hónapokban, min 0 hó, max 36 hó): 36

M.2.2. alkalmassági feltétel szerinti szakember TÖBBLETTAPASZTALAT (egész hónapokban, min 0 hó, max 36 hó): 36

M.2.3. alkalmassági feltétel szerinti szakember TÖBBLETTAPASZTALAT (egész hónapokban, min 0 hó, max 36 hó): 36

Környezetvédelmi vállalások a teljesítés során: Vállalja, hogy az építési területen keletkezett bontási hulladékot szelektíven – inert és szerves – gyűjti és szállítja a lerakóhelyre (I/N): Igen

JD Bau 2014 Korlátolt Felelősségű Társaság

Ajánlati ár (tartalékkeret nélküli nettó Ft): 174 748 702

Többslet jótállás időtartama az eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás befejezésétől számítva

(24 hó kötelező jótállási időn felül, min 0 hó, max 36 hó): 36

M.2.1. alkalmassági feltétel szerinti szakember TÖBBLETTAPASZTALAT (egész hónapokban, min 0 hó, max 36 hó): 36

M.2.2. alkalmassági feltétel szerinti szakember TÖBBLETTAPASZTALAT (egész hónapokban, min 0 hó, max 36 hó): 36

M.2.3. alkalmassági feltétel szerinti szakember TÖBBLETTAPASZTALAT (egész hónapokban, min 0 hó, max 36 hó): 37

Környezetvédelmi vállalások a teljesítés során: Vállalja, hogy az építési területen keletkezett bontási hulladékot szelektíven – inert és szerves – gyűjti és szállítja a lerakóhelyre (I/N): I

V.2.3) Az ajánlatok értékelése

Az ajánlattevő neve:

A súlyszámmal szorzott értékelési pontszámok ajánlattevőnként:

TECHNI-TONN Tervező,- Fővállalkozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság
10.000

JD Bau 2014 Korlátolt Felelősségű Társaság
8.697

V.2.7) A nyertes ajánlattevő

TECHNI-TONN Tervező,- Fővállalkozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság

15. A kérelmező 2024. július 3-án iratbetekintési kérelemmel élt az ajánlatkérő felé. Az iratbetekintésre 2024. július 5-én került sor, amely során a kérelmező megismerte a nyertes ajánlattevő szakmai ajánlatának részét képező árazott költségvetést, árindokolások és azok valamennyi mellékletét.

16. A kérelmező 2024. július 8-án előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő az ajánlatkérő felé a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns tartalommal.

„A kérelem indokai:

I. Ajánlatkérő az irreálisan alacsony árat tartalmazó ajánlat vonatkozásában indokolást kért a TECHNI-TONN Kft későbbi nyertes ajánlattevőtől (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő).

Ajánlatkérő a Kbt. előírásai alapján pontosan meghatározta, hogy a nyertes ajánlattevőnek milyen adatokat és költségeket kell megadnia az ajánlat gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségére vonatkozó vizsgálathoz.

A Kbt. 72. § (3) bek. szerint „Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.”

A törvény tehát

- egyrészt a nyertes ajánlattevő kötelezettségévé tette, hogy minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsásson,
- másrészt az ajánlatkérő kötelezettségévé tette, hogy ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, akkor érvénytelenné nyilvánítsa az ajánlatot.

Sajnos esetünkben mindkettő elmaradt. Egyrészt a nyertes ajánlattevő több kérdésre nem válaszolt, másrészt, ajánlatkérő ennek ellenére nem vonta le az érvénytelenség jogkövetkezményét.

III. Ajánlatkérő a 2024.04.25. napján kelt indokoláskérésében több adat, kalkuláció és költség bemutatását kérte a nyertes ajánlattevőtől. Ajánlatkérő egyrészt kérte a rezsióradíj elemeinek bemutatását, másrészt, külön feladatként kérte az egyes felsorolt tételekre elkülönített költség bemutatását. A Kbt. és a döntőbizottsági gyakorlat alapján a nyertes ajánlattevő kötelezettsége volt ezekre teljesszóron válaszolni, azonban ez több vonatkozásban elmaradt.

III.3. Bár ajánlatkérő kérte, de ajánlattevő nem adott tájékoztatást az iroda bérlet költségeiről. Nyertes ajánlattevő mindössze azt rögzítette, hogy ennek költsége szétoszlik több projekten, de a költséget nem adta meg. Mivel ajánlattevő nem teljesítette a felhívást, ez egyenes és azonnali érvénytelenséget eredményez, mivel ajánlatkérő nem tud meggyőződni a megajánlás megalapozottságáról.

Nyertes ajánlattevő egyáltalán nem nyilatkozott a budapesti iroda költségeiről, csak és kizárólag a felsőzsolcai telephely költségeire utalt homályosan, de a cégkivonat szerint budapesti székhelyen is működik a cég, tehát ott is merülnek fel költségek, amelyre még utalást sem tett a nyertes ajánlattevő. A kért adatokat tehát nem adta meg, amely nem pótolható érvénytelenséghez vezet a KDB gyakorlata szerint. (D.210/25/2022.)

III.4. Bár ajánlatkérő kérte, de ajánlattevő nem adott tájékoztatást a helyszíni iroda konténer és mobil illemhely költségeiről. Nyertes ajánlattevő előadása szerint saját tulajdonú a konténer, amelynek így csak a kiszállítási költségeivel számoltak, de a költséget nem adták meg. Mivel nyertes ajánlattevő nem teljesítette a felhívást, ez egyenes és azonnali érvénytelenséget eredményez, mivel ajánlatkérő nem tud meggyőződni a megajánlás megalapozottságáról. Önmagban az, hogy visszautalnak a rezsióradíj kimutatásban elvileg szerepeltetett költségelemre, nem jelenti azt, hogy megadták volna az ajánlatkérő által kért adatot: egyrészt a rezsióradíj nem tartalmaz ilyen költségelemet, másrészt ajánlatkérő több kérdést tett fel és többféle adatot kért be, amelyre minden esetben válaszolnia kell ajánlattevőnek, de ez elmaradt. A rezsióradíj egy kimutatott adat, de az adott projekt vonatkozásában meg kell jelennie a valós és konkrét költségnek is. Ha a nyertes ajánlattevő nem számol ezekkel a költségekkel, akkor nem hivatkozhat arra, hogy egy elméleti

levezetésben szerepeltette a költséget a rezsioradíj körében, amelyre azonban az ajánlatban nincs fedezet.

III.5. Bár ajánlatkérő kérte, de ajánlattevő nem adott tájékoztatást a gépjárművek költségeiről. Nyertes ajánlattevő előadott egy homályos indokolást arra, hogy hogyan tudja alacsonyan tartani a gépjárművek költségeit, de magát a költséget nem adta meg a felhívás ellenére. Mivel ajánlattevő nem teljesítette a felhívást, ez egyenes és azonnali érvénytelenséget eredményez, mivel ajánlatkérő nem tud meggyőződni a megajánlás megalapozottságáról.

Bár ajánlatkérő kérte, de ajánlattevő a gépjárművek amortizációs, karbantartási, kopási egyéb költségeit nem vetítette le „az adott projektre és a megvalósítás időszakára”, ahogy azt ajánlatkérő kérte. Majdnem 1 éves kivitelezési időszakban a gépjárműveknek nyilvánvalóan lesz karbantartási és kopási költsége, amellyel a nyertes ajánlattevő nem számolt. Mivel ajánlattevő nem teljesítette a felhívást, ez egyenes és azonnali érvénytelenséget eredményez, mivel ajánlatkérő nem tud meggyőződni a megajánlás megalapozottságáról.

Nyertes ajánlattevő hivatkozott az általánosság szintjén a rezsioradíjban szereplő költségre, de rezsioradíj egy kalkulált adat, ehhez képest az adott projekt vonatkozásában meg kell jelennie a valós és konkrét költségnek is, amelyre a projektben meg kell lennie a fedezetnek. Ha a nyertes ajánlattevő nem számol ezekkel a költségekkel, nem mutatja be ezeket, akkor nem hivatkozhat arra, hogy egy elméleti levezetésben szerepeltette a költséget a rezsioradíj körében, amelyre azonban nincs meg a fedezet az ajánlati árban.

Más megközelítéssel, ha a nyertes ajánlattevő bemutat egy elvi levezetést a rezsioradíj elemeiről, azzal nem tesz eleget a konkrét költség bemutatási kötelezettségének. Itt ki kell emelni, hogy a nyertes ajánlattevő egységárai ajánlatkérő megítélése szerint is aránytalanul alacsonyak, tehát ezekben nem lehet fedezet minden más ki nem mutatott költségre.

Összességében ajánlatkérő szükségesnek érezte, hogy a vizsgálathoz a nyertes ajánlattevő adja meg a felsorolt adatokat. A nyertes ajánlattevő gyakorlatilag egyetlen kérdésre sem adta meg a költségeket. A nyertes ajánlattevő kötelezettsége az lett volna, hogy bemutassa a költségeket, azt, hogy azokkal hol számoltak, adott esetben megindokolni azok alacsony voltát, ha és amennyiben a teljesítés kedvező körülményei ezt indokolják és ezt igazolni is tudja. Ezen kötelezettségek közül a nyertes ajánlattevő egyiket sem teljesítette, csak homályos és általánosság szintjén maradót indokolást adott, konkrétumok nélkül.

Ajánlatkérő tehát kétségesnek ítélte, hogy a megadott áron a munka teljesíthető.

Nyilvánvaló, hogy a nyertes ajánlattevő nem adta meg a kért adatokat, nyilvánvaló, hogy az indokolása nem objektív és nyilvánvaló, hogy az nem támasztja megalapozottan alá a vállalását. A Kbt. 72. § (3) bekezdés szerint „Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.” Ez elmaradt, így ajánlatkérő megsértette a Kbt. kógens előírását.

IV. Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban kötelező előírást tett arra, hogy az ivóvíz bekötést az Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt fogja tervezni és kivitelezni, amelyre egységesen 300.000,- forint költséget kell árazni. Szintén rögzítésre került, hogy a tűzcsap kialakítást is az ERV Zrt fogja végezni tervezéssel együtt, amelyre

1.200.000 forint költséget kell árazni. (Az előírás rögzítése a 3. kiegészítő tájékoztatás 16. pontjában szerepel, amely így a KD részévé vált és amely alapján kiadtak egy új költségvetést.)

A nyertes ajánlattevő azonban ezeket a tételeket az előírástól eltérően 180 000 Ft és 720 000 Ft-ra árazta be, amelyre tekintettel az ajánlata egyéb módon nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek (Kbt. 73. § (1) bek. e) pont), amely jogkövetkezményt ajánlatkérő elmulasztott levonni, így megsértette a Kbt. 69. § (2) bekezdés előírását. (Nem mellékesen a beárazott összeg 45 %-kal alacsonyabb az előírtnál, ez is jól mutatja, hogy a nyertes ajánlattevő azért tudott alacsony árat adni, mert az árában nincs meg a fedezet az egyes valós költségekre.)

V. Az építész költségvetés Felvonulási létesítmények 3. (Organizációs költségek) tételben szerepel a mobil wc, az iroda konténer, a víz és áramfogyasztás, a munkaterület takarítása és a munkaterület őrzése, továbbá a megvalósulási terv költségei.

A nyertes ajánlattevő mindössze 85.295 forint költséget számolt, amely a költségek töredékére sem elég:

- A mobil wc legolcsóbb elérhető verziója 21.500 Ft/hó, amely 10 hónapos kivitelezésnél 215.000 Ft összeget jelent, mely több, mint kétszerese az összes fedezetnek.
- Az őrzés minimális rezsióradíja 3684 forint/óra a BM közlemény szerint, így a teljes költség 1 napi őrzésre sem elég a 10 hónapos kivitelezési időszakból.
- Nincs fedezet a víz- és áramfogyasztásra.
- Nincs fedezet a takarításra.
- Nincs fedezet a megvalósulási terv elkészítésére, amely önmagában többszöröse a költségelt összegnek.

Össességében azért olyan alacsony a nyertes ajánlattevő ára, mert nem számol olyan költségekkel, amelyek nyilvánvalóan felmerülnek. A Kbt. 72. § (3) bekezdés szerint „Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.” Ez elmaradt, így ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § kógens előírását.

VI. Ajánlatkérő elfogadta a nyertes ajánlattevő indokolását, pedig abból megállítható, hogy nincs kellő fedezet a beszállítói árak alapján:

3. Az Ácsmunka munkalap 1. és 2. tételének összege nettó 1 775 136 Ft, a becsatolt beszerzési árajánlatban szereplő összeg 1 815 000 Ft. A nyertes ajánlattevő nem kalkulált a logisztikai díjakkal, a faanyagoknál előforduló nagymértékű vágási veszteséggel, valamint a szükséges kötőelemekkel sem, tehát a költségek okirati bizonyíték alapján is veszteséggel kerültek megadásra.

A becsatolt beszállítói ajánlatok nemhogy alátámasztanak, hogy megvalósítható az ajánlat a megadott árakon, hanem éppenhogy egyértelműen igazolják, hogy az ajánlat jelentős veszteséggel került kalkulálásra.

A Kbt. 72. § (3) bekezdés szerint „Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.” Ez elmaradt, így ajánlatkérő megsértette a Kbt. kógens előírását.

Összességében a nyertes ajánlatot számtalan okból kötelező lett volna érvénytelenné nyilvánítani, amely elmaradt, így ajánlatkérő megsértette a Kbt. fent hivatkozott 69. § (2) bekezdés és a 72. § (3) bekezdés előírását.”

17. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre foglaltakra tekintettel 2024. július 9-én kiegészítő áringokollással fordult a nyertes ajánlattevő felé a jogorvoslati eljárás szempontjából az alábbi releváns tartalommal.

„Tisztelt TECHNI-TONN Kft.!

Az aránytalanul alacsony áron tett megajánlás veszélyezteti a közbeszerzési szerződés teljesítését, sérti a tisztességesen versenyző piaci szereplők (versenytársak) érdekeit, valamint a szociális, munkajogi követelmények sérelméhez vezethet. Az aránytalanul alacsony áron tett ajánlat végső soron a hatékony közpénzfelhasználást veszélyezteti, egyúttal a tisztességes ajánlattevők indokolatlanul és méltánytalanul hátrányos helyzetbe kerülhetnek. A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles ár-indokolás kiegészítést kérni attól az ajánlattevőtől. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Kérem az ajánlattevőt, hogy indoklásában támassza alá az ajánlati ár megalapozottságát az alábbiakra tekintettel:

Az Önök által beküldött áringokollás kérésre adott válaszokat kérem pontosítani és kiegészíteni az iroda bérlet költségeiről. Az áringokollásban azt rögzítette, hogy „kedvező áron bérelt irodával ill. telephellyel rendelkezik” ennek költsége szétoszlik több projekten. Kérem bemutatni a jelen beruházással kapcsolatban hol kalkulált az összeggel.

Az Önök által beküldött áringokollás kérésre adott válaszokat kérem pontosítani és kiegészíteni a helyszíni iroda konténer és mobil illemhely költségeiről. Az áringokollásban azt írta, hogy saját tulajdonú a konténer, amelynek így csak a kiszállítási költségeivel számoltak. Kérem, jelölje meg, hogy hol szerepeltette a kiszállítás költségét, vezesse le, hogyan kalkulált a beruházás során a felmerülő költséggel.

Az Önök által beküldött áringokollás kérésre adott válaszokat kérem pontosítani és kiegészíteni a gépjárművek költségeiről. Kérem, jelölje meg, hogy hol szerepeltette a gépjárművek költségét, vezesse le, hogyan kalkulált a beruházás során a felmerülő költséggel.

Az Önök által beküldött áringokollás kérésre adott válaszokat kérem pontosítani és kiegészíteni a gépjárművek amortizációs, karbantartási, kopási egyéb költségeit. Kérem, jelölje meg, hogy hol szerepeltette a költséget, vezesse le, hogyan kalkulált a beruházás során a felmerülő költséggel.

Kérem az árindoklásra benyújtott rezsi-óradíj kimutatás mely sora/tétele tartalmazza az építész költségvetés felvonulási létesítmények munkalap 3. tételben szereplő organizációs költségeket (a mobil wc, az iroda konténer, a víz és áramfogyasztás, a munkaterület takarítása és a munkaterület őrzése, továbbá a megvalósulási terv költségei). Amennyiben saját eszközzel rendelkezik, kérem, azt dokumentummal igazolni szíveskedjen.

Kérem, mutassa be az építész költségvetés ácsmunka munkalap 1. és 2. tételére az árindoklásban benyújtott ajánlattal kapcsolatban hol, hogyan és milyen összegben kalkulált a logisztikai díjakkal, a faanyagoknál előforduló nagymértékű vágási veszteséggel, valamint a szükséges kötőelemekkel.

Egyéb az árat befolyásoló tényezők bemutatását kérjük levezetni szíveskedjenek. Az indoklásnak számszakilag is alá kell támasztania a megajánlott összeget.

Felhívom figyelmét, hogy az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben a felől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető lesz. Amennyiben az ajánlattevő egyáltalán nem nyújt be indoklást, úgy ajánlata a Kbt. 73.§ (2) bekezdése alapján érvénytelennek minősül. Ajánlatkérő kéri, hogy az ajánlati árat megalapozó indokolásban minél részletesebb, minél konkrétabb adatokat tartalmazó levezetésre törekedjen, ennek érdekében az ajánlati árat alkotó és az ajánlati ár kalkulálásakor figyelembe vett ár-elemeket kéri ismertetni azok mértékének bemutatásával.”

18. Az ajánlatkérő 2024. július 9-én hiánypótlási felhívást bocsátott ki a nyertes ajánlattevő felé az alábbi tartalommal.

„Tisztelt TECHNI-TONN Kft.!

A Kbt. 79. § (4a) bekezdése alapján az alábbiak tekintetében kérem a hiánypótlást, felvilágosítás kérését: - Kérjük felülvizsgálni és benyújtani szíveskedjen az „árazatlan költségvetés gépészet MÓDOSÍTOTT” excel és pdf formátumú árazott költségvetést, figyelemmel a „Kiegészítő tájékoztatás nyújtása - tervezői válaszok 2024.03.21.„ dokumentum 16. pontjára és a „Közbeszerzési dokumentáció” pdf dokumentum III. fejezetében szereplő előírásokra („Ajánlatkérő felhívja Ajánlattevők figyelmét, hogy hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés alkalmazása nélkül is az ajánlat érvénytelenségét vonhatja maga után: ... d) előírányzat tétel változtatása (amely tétel árat Ajánlatkérő előzetesen megadott), amennyiben az nem az ajánlatkérő kérésén vagy tájékoztatásán alapul.”).

19. A kérelmező 2024. július 11-én ismételten előzetes vitarendezési kérelmet (továbbiakban: EVK2) nyújtott be az ajánlatkérő részére a jogorvoslati eljárás szempontjából az alábbi releváns tartalommal.

„A kérelem indokai:

I. Ajánlatkérő az irreálisan alacsony árat tartalmazó ajánlat vonatkozásában indokolást kért a TECHNI-TONN Kft későbbi nyertes ajánlattevőtől (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő) és tételesen meghatározta, hogy milyen adatokat és költségeket kell megadnia.

A Kbt. 72. § (3) bek. szerint „Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz,

hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.”

Ahogy azt a 2024.07.08. napján kelt vitarendezési kérelmünkben leírtuk, a nyertes ajánlattevő több feltett konkrét kérdésre egyszerűen nem adott választ.

III. Ajánlatkérő a 2024.07.08. napján kelt vitarendezési kérelem alapján 2024.07.09. napján további indokoláskérését bocsátott ki a nyertes ajánlattevő felé.

Azonban, ha a nyertes ajánlattevő a kért adatot a korábbi indokoláskérésre nem adta meg, akkor ajánlatkérőnek már nincs lehetősége arra, hogy újra megkérdezze ajánlattevőtől ugyanazt és újra kérje ugyanazon költségek megadását, hiszen azt az ajánlattevő egyszer már elmulasztotta megadni. Az idézett döntőbizottsági gyakorlat egyértelmű: „Ha egyértelmű felhívásra az ajánlattevő nem adja meg a kért információkat, ajánlatkérőnek nem kell további tájékoztatáskérés keretében bekérni” és „további tájékoztatáskérésre csak az ajánlattevő által megadott indokolás tekintetében kerülhet sor”. A Kbt. 72. § (3) bek. szintén egyértelmű: „ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.” Mivel ajánlatkérő újabb indokoláskérését bocsátott ki, ezzel el is ismerte, hogy a nyertes ajánlattevő a korábbi indokoláskérésre nem adta meg a kért adatokat. Ebből viszont nem az következik, hogy ajánlatkérő addig kéri az adatok megadását, amíg a nyertes ajánlattevő hajlandó adatot szolgáltatni, mivel a Kbt. 72. § (3) bek. alapján „KÖTELES érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.” Mivel a nyertes ajánlattevő a vitarendezési kérelemben felsorolt esetekben egyáltalán nem adott választ, így azok az adatok nyilván nem indokolhatják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Ajánlatkérőnek tehát nincs jogi lehetősége arra, hogy újra kérje azon költségek bemutatását, amelyeket egyszer ajánlattevő nem adott meg konkrét felhívás ellenére. Fentiek alapján kérelmező ezúton vitarendezési kérelmet nyújt be a 2024.07.09. napján kelt további indokoláskérés azon elemei kapcsán, amely indokoláskérésnek a nyertes ajánlattevő korábban már nem tett eleget, tehát:

- iroda bérlet költségei
- helyszíni iroda konténer és mobil illemhely költségei
- gépjárművek költségei

Ezen költségek vonatkozásában ajánlatkérőnek már nem volt lehetősége további indokolást bekérni, hanem köteles volt érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot a Kbt. 72 § (3) bek. szerint.

IV. Kérelmező megjegyzi továbbá az organizációs költségek kapcsán 2024.07.09. napján feltett indokoláskérés vonatkozásában, hogy a nyertes ajánlattevőnek nem csak egy elvi levezetést kell adnia a rezsiradíjról és arról, hogy abban „elvileg” hol szerepelnek az organizációs költségek, hanem azt kellene igazolnia, hogy a megadott 85 ezer forintos költségkeretből valóban tudja biztosítani a költségvetés vonatkozó sorában előírt feladatok teljesítését. Érdektelen egy rezsiradíjra vonatkozó elvi levezetés, ha a konkrét költségvetésben megadott 85 ezer forint nyilvánvalóan nem biztosít fedezetet az ott felsorolt munkákra, hiszen nagyságrendileg azon költségek biztosan millió forint nagyságrendűek.

Ajánlatkérőnek tehát nem azt kell vizsgálnia, hogy a rezsiorádjban hogy mutat ki névleg a nyertes ajánlattevő egy költség elemet (amelynek nincs semmilyen valóság alapja), hanem azt, hogy a konkrét megadott 85 ezer forintból hogy fizeti ki a 215 ezer forintos mobil wc díját, hogyan téríti meg a villamos energia és víz díjat, hogyan fizeti ki a takarítást, hogyan készített el a több 100 ezer forintba kerülő megvalósulási tervet, stb. Nyilván ez a gazdasági ésszerűség alapján nem megvalósítható, így az ajánlat érvénytelen.

Kérelmező megjegyzi, hogy a rezsiorádj alapú költség elemzésnek csak és kizárólag akkor van értelme, ha ajánlatkérő műszaki szakemberei össze is vetik azt, hogy a névleg kimutatott rezsiorádj mennyiben van összhangban az ajánlatban alkalmazott valós egységárakkal. Ehhez figyelembe kellene venni az egyes normaidőket, tehát azt, hogy egy m²-t hány óra alatt lehet kivakolni, leburkolni, lefesteni, stb. és ezek az adatok összhangban vannak-e a nyertes ajánlattevő költségvetésben szereplő áraival. Enélkül a nyertes ajánlattevő bármilyen rezsiorádját kimutathat, még ha az nyilvánvaló ellentmondásban is van a költségvetésben ténylegesen megadott forint adatokkal.

Amennyiben tehát ajánlatkérő a rezsiorádjra alapított névleges kimutatást el kívánja fogadni az ár alátámasztásául, akkor kérelmező ismét kénytelen lesz vitarendezési kérelmet benyújtani.

Kérelmező javaslata:

Ajánlatkérő nyilvánítsa érvénytelenné a Kbt. 72. § (3) bekezdés alapján a nyertes ajánlattevő ajánlatát a fenti indokolás alapján, mivel a korábban közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.”

20. A nyertes ajánlattevő 2024. július 12-én nyújtotta be a kiegészítő árindokolását a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns alábbi tartalommal.

„Tárgy: ÁRINDOKLÁS KIEGÉSZÍTÉS

Alulírott H. V. I., mint a Techni-Tonn Kft. ajánlattevő cég képviselője, fenti tárgyban, a feltett kérdések sorrendjében, az alábbiakról nyilatkozom:

- 3) Válasz: A rezsiorádj 10. Ügyvitel, munkahelyi energia költség sor tartalmazza.
- 4) Válasz: A helyszíni iroda konténer és mobil illemhely költségeit részben a rezsiorádj 7. Munkahelyi szociális szolgáltatás, részben a 12. Felvonulás, munkahelyi berendezkedés, ideiglenes létesítmények költség sor tartalmazza.
- 5) Válasz: A művezetés és építésvezetés során saját gépjárművet használunk. Felsőzsolcai telephelyünkhöz közel esik a munkaterület, így az üzemanyag költség jó szervezéssel, és anyagkiszállítással jól kalkulálható. Beszállító partnereink is a térségben működnek. Helyismerettel rendelkezünk. A gépjárművek költségeit részben a rezsiorádj 5. Csoportos személyszállítás továbbá részben a 11. Rezsianyag, munkahelyi energia költség sor tartalmazza.
- 6) Válasz: A gépjárművek amortizációs, karbantartási, kopási egyéb költségeit részben a rezsiorádj 11. Rezsianyag, munkahelyi energia költség sor, részben a 14. Értékcsökkenési leírás költség sor tartalmazza.
- 8) Válasz: Az organizációs költségeket részben a rezsiorádj 7. Munkahelyi szociális szolgáltatás, részben a 11. Rezsianyag, munkahelyi energia költség sor továbbá részben a 12. Felvonulás munkahelyi berendezkedés, ideiglenes létesítmények költség sor tartalmazza. Tárgyi projektben várhatóan alkalmazható jelentősebb tárgyi eszközeink listáját mellékeljük, melyek Felsőzsolcai telephelyünkön ill. folyamatban lévő munkáink helyszínein megtekinthetőek.

11) Válasz: A költségvetésben szereplő faanyag ára a szállítási költséget tartalmazza. A szerkezet praktikus kialakítását ismerve a tervekből kis mértékű vágási veszteség keletkezik. A kötőelemeket a költségvetési tétel, ill. a rezsióradíj 11. sor Rezsianyag, munkahelyi energiaköltség sor tartalmazza.

Egyéb az árat befolyásoló tényezők bemutatása:

A 2024.04.30-i, továbbá a 2024.05.27-i árindokolásban leírtakat változatlanul fenntartjuk, azokat összefoglalva az alábbi szempontokat kívánjuk összefoglalni. Telephelyünk, Felsőzsolcán, az Ipari Parkban található ezáltal a szállítási költségeink minimálisak, hosszútávú beszállítói szerződések biztosítják számunkra az akadálytalan és kedvezményes anyagellátást. Stabil beszállítói partnerekkel rendelkezünk. Több anyagcsoportra jelentős kedvezményekkel rendelkezünk. Több termékcsoportra meglévő készletek állnak rendelkezésre. Megjegyezni kívánjuk, hogy a rezsióradíj kalkuláció részben az előző évi adataink figyelembevételével történt. Tekintettel a szűk piaci helyzetre a tevékenységünket igyekeztünk hatékonyabbá tenni a telephelyi üzemi gyártások, előkészítések vonatkozásában is. Az anyagszállítás a saját eszközökön kívül a helyi fuvarozókkal megoldható úgy raklapos áru, mint ömlesztett áru vonatkozásában így a kiállási díj túlnyomó részt megtakarítható. Beszállítóinkkal felvettük a kapcsolatot, jelenleg fenntartják korábbi árajánlataikat mindazok mellett, hogy az első árindoklás 2024.04.30., a második 2024.05.27. és jelenleg 2024.07.12-ét írunk. Ahogy már előző indoklásunkban is részleteztük, saját emberekkel kívánjuk megoldani a kivitelezést, továbbá nagy múltú mérnöki és szakmai munkavállalói kapacitással rendelkezünk, mely biztosítékul szolgál a projekt eredményes megvalósítására. Továbbra is fenntartjuk, hogy átalánydíjas szerződésről van szó, méltánytalannak tarjuk ezt a szintű tételes indoklaskérést.

A nyertes ajánlattevő az ajánlatkérő általi hiánypótlási felhívásra határidőben megadta a válaszát, amelyben megküldte a módosított ártáblázatát, amelyben a kérdéses tételek esetében az ajánlatkérői előírásoknak megfelelő összegre módosította azt, míg több tétel árát csökkentette az össz ajánlati ár megtartása mellett.”

21. Az ajánlatkérő 2024. július 15-én két dokumentumban küldte meg a kérelmező általi két előzetes vitarendezési kérelemre a válaszát a jogorvoslati eljárás szempontjából az alábbi releváns tartalommal.

22. 1./ A 2024. július 9-én benyújtott előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz:

„Ajánlatkérő nem ad helyt a Kérelmező előzetes vitarendezési kérelmének, az előterjesztett előzetes vitarendezési kérelmet elutasítja.

Az ajánlatkérő a Kbt. 72.§ (1) bekezdésben foglaltak szerint az eljárásban több ajánlattevőt kért fel alacsony ár indoklásra. A beérkezett indoklások kapcsán a TECHNI-TONN Kft. indoklását az ajánlatkérő a Kbt. 72.§ (2) bekezdése szerint és a benyújtott dokumentumok áttekintése és ellenőrzését és megerősítését követően értékelte. Az ajánlattevő által benyújtott indoklás, minden feltett kérdésre választ nyújtott, mellékelt árajánlatokkal és kifejtett szöveges indoklással. Ajánlatkérő az árindoklásban jelzett tételek kapcsán a benyújtott árajánlatok bizonyos tételekre vonatkozóan ellenőrizte, az árajánlatot nyújtó cég az ajánlatban jelzett árat megerősítette. Ezzel az ajánlatkérő a benyújtott indoklást megalapozottnak tekintette.

Ajánlatkérő a jogszabályi lehetőségeket és a kérelmező észrevételeit megvizsgálta, ezért a Kbt. 80. § (4) bekezdését alkalmazva járt el: „Ha az előzetes vitarendezési kérelemmel érintett jogsértés orvoslásához az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt a 71. § szerinti hiánypótlás, felvilágosítás, számításihiba-javítás, a 72. § szerinti indokolás, vagy a bírálat vagy az értékelés körében bármely más dokumentum vagy információ benyújtására szükséges felhívni, az ajánlatkérő erre – a 79. § (4a) bekezdése szerinti esetben az ott meghatározott határidőtől eltérően – az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül jogosult. Ebben az esetben az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról az alkalmazott eljárási cselekménnyel egyidejűleg, míg a kérelemre adott válaszáról a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül tájékoztatja a kérelmezőt és az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem alapján a 79. § (4) bekezdésében foglalt határidőn túl is megteheti az e bekezdés szerinti cselekményeket és módosíthatja az összegezt, ha a szerződés megkötésére még nem került sor.”.

A TECHNI-TONN Kft. részére a Kbt. 79. § (4a) bekezdése szerinti kiegészítő árandoklás kérést írt elő 2024.07.09-én a 72. § (3) bekezdése szerint: „Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.”. Az árandoklás kérés kiegészítés eljárási cselekmény határideje 2024.07.12. 16:00 volt, melyet TECHNI-TONN Kft. ajánlattevő határidőn belül válaszolt. Az árandoklás kérés kiegészítésében a fentebb megnevezet pontok mindegyikére (III.1.–III.6.) válaszolt. Ajánlatkérő megállapítja továbbá, hogy a kérelmező által nevezett - nem jelentős mértékű - járulékos költségek tekintetében a nyertes ajánlattevő megnevezte, hogy adott költséget hol tervezte a beruházás során. Ajánlatkérő a válaszokat megvizsgálta, a műszaki szakértelem a válaszokat szakmailag alátámasztottnak és indokoltnak találta az általánydíjas szerződés tekintetében.

Ajánlatkérő a jogszabályi lehetőségeket és a kérelmező észrevételeit megvizsgálta, ezért a Kbt. 80. § (4) bekezdését alkalmazva járt el.

A TECHNI-TONN Kft. részére a Kbt. 79. § (4a) bekezdése szerint hiánypótlást, felvilágosítás kérést írt elő. A hiánypótlási felhívás, felvilágosítás kérés eljárási cselekmény határideje 2024.07.12. 16:00 volt, melyet TECHNI-TONN Kft. ajánlattevő határidőn belül teljesített, a hiánypótlás során a költségvetését felülvizsgálta és a felhívásban előírt módon javította, a felolvasólapon tett ajánlati árat nem módosította. A szükséges excel és pdf formátumú költségvetés szakmai ajánlatot határidőre benyújtotta.

Ajánlatkérő a jogszabályi lehetőségeket és a kérelmező észrevételeit megvizsgálta, ezért a Kbt. 80. § (4) bekezdését alkalmazva járt el. A TECHNI-TONN Kft. részére a Kbt. 79. § (4a) bekezdése szerinti kiegészítő árandoklás kérést írt elő 2024.07.09-én a 72. § (3) bekezdése szerint. Az árandoklás kérés kiegészítés eljárási cselekmény határideje 2024.07.12. 16:00 volt, melyet TECHNI-TONN Kft. ajánlattevő határidőn belül válaszolt. A TECHNI-TONN Kft. benyújtott kiegészítő árandoklás válaszában bemutatta, hogy a nevezett építész költségvetés Felvonulási létesítmények 3. (Organizációs költségek) tételben szereplő költségeivel hogyan kalkulál.

Ajánlatkérő a jogszabályi lehetőségeket és a kérelmező észrevételeit megvizsgálta, ezért a Kbt. 80. § (4) bekezdését alkalmazva járt el.

A TECHNI-TONN Kft. részére a Kbt. 79. § (4a) bekezdése szerinti kiegészítő árandoklás kérést írt elő 2024.07.09-én a 72. § (3) bekezdése szerint. Az árandoklás kérés kiegészítés eljárási cselekmény határideje 2024.07.12. 16:00 volt, melyet TECHNI-TONN Kft. ajánlattevő határidőn belül válaszolt. A TECHNI-TONN Kft. benyújtott kiegészítő árandoklás válaszában bemutatta, hogy hogyan kalkulált a tételekkel. Az átalányáras szerződés tekintetében és a műszaki szakértelem által nyújtott ellenőrzést követően a benyújtott indoklás igazolja, hogy a szerződés az ajánlott áron elvégezhető.”

23. 2./A 2024. július 11-én benyújtott előzetes vitarendezési kérelemmel kapcsolatban a jogorvoslati eljárás szempontjából az ajánlatkérő az alábbi releváns választ adta.

„Ajánlatkérő nem ad helyt a Kérelmező előzetes vitarendezési kérelmének, az előterjesztett előzetes vitarendezési kérelmet elutasítja.

Ajánlatkérő alkalmazta a Kbt. 79.§ (4a) bekezdését az alábbiak szerint: „Ha az ajánlatkérő az eredmény megküldését követően észleli, hogy az eredmény (eredménytelenség) jogszabálysértő volt, legfeljebb a jogszabálysértés orvoslásához szükséges terjedelemben a (4) bekezdésben meghatározott határidőn belül jogosult – a 2. § (1)–(3) bekezdésében foglalt alapelvek figyelembevételével – az eljárás szabályszerűségének helyreállításához szükséges, a bírálat vagy az értékelés körébe tartozó eljárási cselekményeket megtenni, ha az eljárásban történt jogszabálysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható.”.

Ezen jogszabály adja meg a lehetőséget arra, hogy Ajánlatkérő alkalmazza a Kbt. 80.§ (4) bekezdését: „Ha az előzetes vitarendezési kérelemmel érintett jogsértés orvoslásához az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt a 71. § szerinti hiánypótlás, felvilágosítás, számításihiba-javítás, a 72. § szerinti indokolás, vagy a bírálat vagy az értékelés körében bármely más dokumentum vagy információ benyújtására szükséges felhívni, az ajánlatkérő erre – a 79. § (4a) bekezdése szerinti esetben az ott meghatározott határidőtől eltérően – az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül jogosult. Ebben az esetben az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról az alkalmazott eljárási cselekménnyel egyidejűleg, míg a kérelemre adott válaszáról a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül tájékoztatja a kérelmezőt és az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem alapján a 79. § (4) bekezdésében foglalt határidőn túl is megteheti az e bekezdés szerinti cselekményeket és módosíthatja az összegezést, ha a szerződés megkötésére még nem került sor.”

Ezen jogszabályi felhatalmazások alapján, Ajánlatkérő jogosan és körültekintően a Kbt. 72.§ (3) és a Kbt. 71.§ szerint kérte a nyertes ajánlattevőtől a kiegészítő árandoklás kérést és a hiánypótlási felhívást. Felhívom Kérelmező figyelmét, hogy Ajánlatkérő mérlegelési jogköre (megfelelő körültekintés alapján), hogy az árandoklások elfogadhatóak és megalapozzák azt, hogy az ajánlati áron a szerződés teljesíthető-e. Jelen eljárásban Ajánlatkérő úgy ítélte meg, hogy a vizsgálathoz szükséges megfelelő kérdéseket teszi fel a nyertes ajánlattevőnek.”

24. A kérelmező 2024. július 16-án ismételt iratbetekintési kérelmet terjesztett elő. Az iratbetekintésre 2024. július 17-én került sor, amely során a kérelmező megismerte a nyertes ajánlattevő árazott költségvetés módosítás utáni változatát, valamint az indokoláskérésre benyújtott választ és annak mellékleteit.

25. A kérelmező 2024. július 22-én előzetes vitarendezési kérelmet (továbbiakban: EVK3) nyújtott be az ajánlatkérő felé a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns alábbi tartalommal.

„1. kérelem

Vitarendezési kérelmünk alapján ajánlatkérő észlelte, hogy a TECHNI-TONN Kft ajánlattevő (továbbiakban: nyertes ajánlattevő) nem az előirányzat költségét tüntette fel az ajánlatában az ivóvíz bekötés és a tűzcsap kialakítás kapcsán, ezért hiánypótlási felhívást bocsátott ki a gépészeti költségvetés kapcsán. A Közbeszerzési dokumentáció III. fejezetében azonban ajánlatkérő így rendelkezett: „Ajánlatkérő felhívja Ajánlattevők figyelmét, hogy hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés alkalmazása nélkül is az ajánlat érvénytelenségét vonhatja maga után: ... d) előirányzat tétel változtatása (amely tétel árat Ajánlatkérő előzetesen megadott), amennyiben az nem az ajánlatkérő kérésén vagy tájékoztatásán alapul.” Tény, hogy a nyertes ajánlattevő nem az előirányzat összegét alkalmazta az ivóvíz bekötés és a tűzcsap kialakítás kapcsán. A közbeszerzési dokumentumok szerint ez hiánypótlás alkalmazása nélkül is az ajánlat érvénytelenségét vonhatja maga után. A Kt. 81. § (11) bek. szerint „A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van.” Azzal, hogy ajánlatkérő hiánypótlást bocsátott ki egy olyan hiba kapcsán, amelynél előre jelezte, hogy hiánypótlás nélkül érvénytelenet eredményez, ajánlatkérő eltért a saját előírásától, amelyhez azonban kötve van. Megelőzve ajánlatkérő azon alaptalan hivatkozását, hogy az előírás feltételes módban rendelkezik, kérelmező jelzi, hogy ez a hivatkozás azt bizonyítaná, hogy ajánlatkérő az előírásait – az egyenlő bánásmód elvének megsértésével – szubjektíven kívánta alkalmazni, attól függően, hogy mely ajánlattevő kapcsán merül fel. Ha tehát ajánlatkérő a feltételes módra hivatkozna, azzal beismerné, hogy ajánlattevőnként eltérően kívánta alkalmazni az előírást, amellyel újabb jogsértést követne el az egyenlő bánásmód alapelveinek megsértésével (Kbt. 2. § (2) bekezdés), amely jogorvoslati kérelemhez vezetne. A Kbt. 71. § (10) bek. szerint „Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás ... az e §-ban foglaltaknak megfelel. A (3) vagy (8)-(9) bekezdés rendelkezéseinek megsértése esetén ... kizárólag az eredeti ajánlati vagy részvételi jelentkezési példányt lehet figyelembe venni az elbírálás során.” Az eredeti ajánlat nem felel meg ajánlatkérő kötelező előírásának. Az ajánlat egyéb módon nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek, így az ajánlat érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bek. e) pontja alapján, amelynek megállapítását ajánlatkérő elmulasztotta.

2. kérelem

A nyertes ajánlattevő a fenti hiánypótlásnak úgy tett eleget, hogy az össz ajánlat ár változatlanul hagyása mellett jelentősen csökkentette az egységárakat. Azonban a nyertes ajánlattevő ajánlata már korábban is aránytalanul alacsony volt. Ezen költségvetés egyes tételeit a nyertes ajánlattevő tovább csökkentette annak érdekében, hogy ne változzon az ajánlati ára, így ezen egységárak már nem aránytalanul alacsonyak, hanem teljesen irreálisak voltak. A Kbt. 72. § (1) bek. szerint az „ajánlatkérő indokolást köteles írásban kérni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz”. Ajánlatkérő a többszöri indokoláskéréssel elismerte, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára aránytalanul alacsony, így nyilvánvaló, hogy ha ezen egységárakat a nyertes ajánlattevő tovább csökkenti, azt ajánlatkérőnek meg kellett volna vizsgálnia, amely elmaradt. A csatolt 1. mellékletben bemutatjuk, hogy a nyertes ajánlattevő átlagban 82 %-kal csökkentette az egységárait, azért, hogy ne változzon az összára. Volt olyan tétel is, amelynek

egységárát 92 %-kal (!) csökkentette a nyertes ajánlattevő a 2024. júliusában beadott hiánypótlásában. Ha egy aránytalanul alacsony összárat tartalmazó ajánlat egységárait átlagban 82 %-kal tovább csökkentik hiánypótlás során, az nyilvánvaló, hogy nem egyeztethető össze a gazdasági ésszerűséggel. Hogyan is lehetne egy munkát elvégezni az eredeti alacsony ár 18 százalékáért? Ajánlatkérőnek egyrészt a Kbt. 72. § (1) bek. szerint kötelessége lett volna indokolást kérni arról, hogy hogyan lehetséges az, hogy az alacsony árakat a nyertes ajánlattevő további 82 %-kal csökkentette, amelyet elmulasztott, így megsértette a Kbt. 72. § (1) bek. kötelező előírását. Ajánlatkérő másrészt a Kbt. 72. § (3) bek. szerint „köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető”. A benyújtott hiánypótlott költségvetés nyilvánvalóan azt igazolja, hogy az árazott költségvetés nem egy munka valós költségeit tartalmazza, hanem az egy fikciósan kimutatott költségsor, amelynek a valósághoz semmilyen köze nincs. Ajánlatkérő elmulasztotta érvénytelenné nyilvánítani a hiánypótlás során benyújtott információk figyelembevételével a nyertes ajánlattevő ajánlatát.

3. kérelem

A nyertes ajánlattevő indoklásait arra alapította, hogy a nyilvánvalóan fikciós rezsioradíj kimutatás szerint van fedezet az adott költségre. A rezsioradíj alapú költség elemzésnek azonban kizárólag akkor van értelme, ha ajánlatkérő műszaki szakemberei össze is vetik azt, hogy a névleg kimutatott rezsioradíj mennyiben van összhangban az ajánlatban alkalmazott egységárakkal. Ehhez figyelembe kellene venni az egyes normaidőket, tehát azt, hogy egy m²-t hány óra alatt lehet kivakolni, leburkolni, lefesteni, és ezeket az adatokat össze kell vetni a nyertes ajánlattevő költségvetésben szereplő áraival. Enélkül a nyertes ajánlattevő bármilyen rezsioradíjat kimutathat. A munkadíj egységár a normaidő és a rezsioradíj szorzata (esetlegesen korrigálva a gépköltséggel). Ha tehát a nyertes ajánlattevő valóban a rezsioradíja alapján számolta a költségvetést, akkor a normaidő és a rezsioradíj szorzata megközelítőleg azonos adatot kell adjon. (A normaidők a Nemzetgazdasági Minisztérium tulajdonában álló ÉMI Nonprofit Kft hivatalos adatai alapján elérhetőek a TERC rendszerben, amelyet ajánlatkérő is ellenőrizhet a közzétett adatokból.) A 2. mellékletként csatolt táblázatban bemutatjuk, hogy a nyertes ajánlattevő fikciós rezsioradíja és a hiánypótlásban becsatolt költségvetésben szereplő árak nagyságrendekkel eltérnek. Ebből nyilvánvalóan látható, hogy semmi valóságtartalma nincs a kimutatott rezsioradíjnak, mivel a hiánypótlott gépészeti költségvetésben szereplő új árak átlagban csak 5 %-a a rezsioradíj alapján szükséges összegnek. Ajánlatkérő kötelezettsége lett volna, hogy megvizsgálja az indoklás megalapozottságát, amelyet elmulasztott. Ajánlatkérő álláspontja téves arról, hogy mérlegelési jogkörébe tartozik az elfogadhatóság megítélése; éppen ellenkezőleg, ajánlatkérő törvényi kötelezettsége az alapos vizsgálat lefolytatása, és a megalapozatlan ajánlat érvénytelenítése, amelyet ajánlatkérő - külön figyelemfelhívás ellenére is - elmulasztott. A Kbt. 72. § (3) bek. szerint „köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető”. Mivel a becsatolt költségvetésben szereplő árak a rezsioradíj alapján szükséges költség alig 5 %-t teszik ki a módosított költségvetésben, így nyilvánvaló, hogy a szerződés a költségvetésben szereplő árakon nem teljesíthető, az a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethető, így érvénytelené kellett volna nyilvánítani az ajánlatot.

4. kérelem

A nyertes ajánlattevő indokolásában arra hivatkozott, hogy az N-Zoll Beton Kft ajánlata, továbbá a fa anyagra vonatkozó beszállítói ajánlat a szállítás költségét tartalmazza. Azonban a becsatolt ajánlatok ezt nem igazolják, hiszen szó nincs bennük szállításról. A Kbt. 72. § (3) bek. szerint „Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani... Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.” Bár törvényi kötelezettsége volt, de nyertes ajánlattevő nem igazolta állítását, így ajánlatkérő köteles lett volna érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, amelyet elmulasztott, így megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdést.

Jelezzük továbbá, hogy

- az iparágban éppen az a gyakorlat, hogy a szállítás díja nem az egységárban szerepel, lévén, hogy változik a kiszállítás helye és így annak költsége;
- teljesen érdektelen, hogy a betonüzem hány km-re van a nyertes ajánlattevő telephelyétől, lévén, hogy nem oda, hanem a kivitelezés helyszínére kell kiszállítani a betont.

26. Az ajánlatkérő 2024. július 24-én küldte meg a kérelmező részére az EVK3-al kapcsolatos álláspontját a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns alábbi tartalommal.

„Ajánlatkérő nem ad helyt a Kérelmező előzetes vitarendezési kérelmének, az előterjesztett előzetes vitarendezési kérelmet elutasítja.

Ajánlatkérő a Kbt. 71.§ (1) bekezdésének alapelvei és a Kbt. 79. § (4a) bekezdésben foglaltak szerint biztosította a hiánypótlás lehetőségét nyertes ajánlattevő számára.

A közbeszerzési dokumentáció III. A SZAKMAI AJÁNLAT ÖSSZEÁLLÍTÁSÁRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK – KÖLTSÉGVETÉS, SZAKEMBER BEMUTATÁSA fejezetében az alábbiak szerepelnek:

„Ajánlatkérő felhívja Ajánlattevők figyelmét, hogy hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés alkalmazása nélkül is az ajánlat érvénytelenségét vonhatja maga után:

- a) a kiadott árazatlan költségvetésben bármelyik költségvetési sorhoz (tételhez) tartozó mennyiségi adat átírása,
- b) bármelyik teljes költségvetési sor (tétel) valamennyi költség cellájának (anyag és díj, esetleg gépköltség is) „0”-val történő szerepeltetése,
- c) bármelyik költségvetési sor (tétel) nem szerepeltetése vagy plusz költségvetési sor (tétel) szerepeltetése a költségvetésben,
- d) előirányzat tétel változtatása (amely tétel árat Ajánlatkérő előzetesen megadott), amennyiben az nem az ajánlatkérő kérésén vagy tájékoztatásán alapul.”

Ennek megfelelően biztosította Ajánlatkérő a hiánypótlás lehetőségét, továbbá a Kérelmező által kiemelt feltételes mód nem szubjektív megítélést jelent azzal, hogy hiánypótlási felhívás került kiküldésre a Kbt. által biztosított Kbt. 79. § (4a) bekezdésben foglaltak szerint. A kiküldött hiánypótlási felhívásban ezen információra felhívta Ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő figyelmét.

A 2. kérelmi elem észrevétele a hiánypótlás teljesítésére benyújtott dokumentumokra vonatkoznak. Ennek ellenőrzése a műszaki szakterület feladata volt és megítélése szerint a hiánypótlásban jelzett felülvizsgálatot elvégezte nyertes ajánlattevő. Ajánlatkérő a hiánypótlásban a felhívás közbeszerzési dokumentációjában előírtakra vonatkozóan írt elő

hiánypótlás kérést, melyet nyertes ajánlattevő határidőre teljesített, Ajánlatkérő a szerződést teljesítését nem látta akadályozottnak.

A 3. kérelmi elem során Kérelmező „nyilvánvalóan fikciós rezsioradíj kimutatásra” hivatkozik, mely kérelmi elem a 2. számú mellékletében összegzett, Kérelmező által készített kimutatáson alapszik. A nyertes ajánlattevő rezsioradíj kimutatását és az árindoklás alátámasztását részletesnek és megalapozottnak tartja Ajánlatkérő. A Kérelmező által jelzett „fikciós rezsioradíj kimutatás” nem tudja bizonyítani pontos tényekkel, ez nem lehet jogalapja annak, hogy nyertes ajánlattevő árajánlatát érvénytelenítse Ajánlatkérő. Továbbá felhívjuk szíves figyelmét, hogy a szerződés átalánydíjas szerződés, az aránytalanul alacsony ár vizsgálata és az árindoklás kérés az eljárás során az ajánlattevőktől az Ajánlatkérő felelőssége volt, hogy megbizonyosodjon a vállalt ajánlati áron tudják-e teljesíteni ajánlattevők a beruházást. Ezen árindoklás megválaszolásának mind a három ajánlattevő, köztük Kérelmező is eleget tett a bírálati szakasz során.

Ajánlatkérő válasza:

A szerződés átalánydíjas szerződés, az aránytalanul alacsony ár vizsgálata és az árindoklás kérés az eljárás során az ajánlattevőktől az Ajánlatkérő felelőssége volt, hogy megbizonyosodjon a vállalt ajánlati áron tudják-e teljesíteni ajánlattevők a beruházást. Az árindoklást Ajánlatkérő megfelelőnek ítélte meg, nem volt indokolt nyertes ajánlattevő érvénytelenítése.

A jogorvoslati kérelem

27. A kérelmező 2024. július 22-én terjesztette elő jogorvoslati kérelmét, amelyet 2024. augusztus 2-án hiánypótlólt.

28. A kérelmező a hiánypótlólt kérelmében öt kérelmi elembe foglalta össze az ajánlatkérő által vélelmezhetően megvalósított jogsértéseket az alábbiak szerint.

29. A kérelmező az első kérelmi elem tekintetében rögzítette, hogy az ajánlatkérő elmulasztotta érvénytelenné nyilvánítani a nyertes ajánlattevő ajánlatát aránytalanul alacsony árra tekintettel.

30. E körben rámutatott, hogy az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevőtől irreálisan alacsony árat tartalmazó ajánlat vonatkozásában indokolást kért, amelyben azt kérte, hogy a nyertes ajánlattevő adja meg a gépjárművek költségeit beleértve az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket ezeket vetítse le az adott projektre és a megvalósítás időszakára.

31. A kérelmező rámutatott, hogy a nyertes ajánlattevő ezen indoklás kérésnek nem tett eleget, csak annyit rögzített, hogy az „amortizációt, karbantartási, kopási és egyéb költségeket a rezsioradíj számításakor figyelembe vettük a fenti táblázat szerint”. Ez egyrészt nem objektív indoklás, másrészt nem tartalmaz semmilyen számadatot, vagy költség adatot, amelyet ajánlatkérő ellenőrizni tudott volna, így az ajánlatkérő nem tudott meggyőződni a megajánlás megalapozottságáról.

32. A kérelmező a fentiek alapján rögzítette, hogy tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát, ezzel megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 73. § (2) bekezdését.

33. A kérelmező az első kérelmi elem tekintetében a jogsértés megtörténtének idejeként 2024. június 28-át jelölte meg, amely az összegezés megküldésének napja, míg a tudomásszerzés idejeként 2024. július 15-ét jelölte meg, amely az előzetes vitarendezési kérelmének elutasításának ideje.

34. A kérelmező a második kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az ajánlatkérő indokolást kért a faanyagok vonatkozásában, amelyre a nyertes ajánlattevő indikatív alátámasztó ajánlatot csatolt be, amely azonban az ajánlat veszteséges voltát igazolja az alábbiak szerint.

35. A./ A kérelmező rámutatott, hogy a nyertes ajánlattevő által a fenyő fűrészárú kapcsán becsatolt alátámasztó ajánlatban 1.815.000.- Ft szerepel, azonban az Ácsmunka munkalap 1. ugyanezen tétele nettó 1.666.232.- Ft, amely így alacsonyabb, mint az alátámasztó ajánlat, tehát veszteséges. A nyertes ajánlattevő olyan ajánlattal kívánta igazolni az ajánlatának gazdasági ésszerűségét, amely önmagában magasabb árat tartalmazott, mint amelyet a nyertes ajánlattevő megajánlott.

36. A kérelmező rögzítette, hogy a fa tetőszerkezet építése az eljárásban kiadott költségvetési kiírás alapján 416,3 m² mennyiségben készül. A költségvetési tétel szövegezése pontosan rögzíti a bedolgozandó famennyiséget fajlagosan, mely 0,071-0,080 m³/m². Ennek megfelelően a tetőszerkezethez szükséges fenyő fűrészárú 416,3 m² x 0,071 m³/m², továbbá 416,3 m² x 0,080 m³/m² közé esik, azaz 29,56 m³ - 33,30 m³ (ez a bedolgozandó fa mennyisége). A nyertes ajánlattevő által benyújtott PE & MO Kft faanyagokra vonatkozó ajánlata alapján 30 m³ famennyiséggel kalkulált, mely az előzőek alapján teljes mennyiségében szükséges a projekt keretében megvalósítandó tetőszerkezethez, sőt, az ajánlatkérő által kiadott fajlagos mennyiség alapján feltehetőleg kevés is lenne. A nyertes ajánlattevő ezen tételre vonatkozó teljes kalkulált anyagköltsége 1.666.232.-Ft, de a PE & MO Kft ára 1.815.000.-Ft, amely egyrészt valószínűleg nem is lesz elegendő mennyiségű, de mindenképp 9 %-al magasabb mint a nyertes ajánlattevő által ajánlott ár, tehát az ajánlat veszteséges.

37. B./ A kérelmező rámutatott, hogy a PE & MO Kft által adott ajánlat 3. sora szerint a tetőléc tételt 240 000 forint áron ajánlotta meg, míg a nyertes ajánlattevő vonatkozó költségvetési sorai, tehát „Tetőlécezés hornyolt cserépfedés alá Fenyő tetőléc 3-6,5 m 25x48 mm, továbbá Tetőlécezés tetőfelület ellenlécezésének elkészítése, továbbá Gerincléc elhelyezése gerincléctartóra, taréjgerinc- és élgerincképzésnél BRAMAC gerincléctartó csavar rögzítésű” kapcsán összesen 240.513.-Ft-ot ajánlott meg. A különbség mindössze 0,2 %.

38. C./ A kérelmező rámutatott, hogy a PE & MO Kft által adott ajánlat 4. sora a hajópadlóra 182.900 forintot tartalmaz, míg a nyertes ajánlattevő vonatkozó költségvetési sora (Deszkázás ereszdeszkázás gyalult, hornyolt deszkával, hajópadlóval) 183.633 forint. A különbség mindössze 0,4 %. Így a fűrészárú veszteségesen, míg a tetőléc 0,2 % többlet fedezettel, a hajópadló pedig 0,4 % többlet fedezettel volt kalkulálva az ajánlatban. A veszteséges ajánlat azonnali érvénytelenséget eredményez, míg a 0,2 % és a 0,4 % többlet fedezet sem felel meg a gazdasági ésszerűségnek, mivel ez még a banki tranzakciós illeték összegét sem fedezi, tehát ezen sorok is veszteségesek.

39. D./ A kérelmező rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő nem kalkulált a szállítási költségekkel, sem a faanyagoknál előforduló nagymértékű vágási veszteséggel, valamint a

szükséges kötőelemekkel sem. A vágási veszteség faanyagoknál jelentős, hiszen ha egy 6 méteres lécből 5 méteres elemre van szükség, akkor a fennmaradó 1 méteres lécs már sehová nem használható fel. A nyertes ajánlattevő ajánlatában ezekre a költségekre nincs semmilyen fedezet.

40. A kérelmező a második kérelmi elem tekintetében a jogsértés megtörténtének idejeként 2024. június 28-át jelölte meg, amely az összegezés megküldésének napja, míg a tudomásszerzés idejeként 2024. július 15-ét jelölte meg, amely az előzetes vitarendezési kérelmének elutasításának ideje.

41. A kérelmező a harmadik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az ajánlatkérő jogsértést követett el akkor, amikor nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát arra tekintettel, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatában az építész költségvetés Felvonulási létesítmények 3. (Organizációs költségek) tételben bár az ajánlatkérő előírása szerint szerepel a mobil wc, az iroda konténer, a víz és áramfogyasztás, a munkaterület takarítása, a munkaterület őrzése, továbbá a megvalósulási terv költségei. A nyertes ajánlattevő ezekkel kapcsolatban mindössze 85.295 forint költséget számolt ezen soron, amely a költségek töredékére sem elég.

42. A kérelmező rámutatott, hogy a mobil wc legolcsóbb elérhető verziója 21.500 Ft/hó, amely 10 hónapos kivitelezésnél 215.000.- Ft összeget jelent, mely több, mint kétszerese az összes fedezetnek. Az őrzés minimális rezsiradíja 3684 forint/óra a BM közlemény szerint, így a teljes költség 1 napi őrzésre sem elég a 10 hónapos kivitelezési időszakból. A vízfogyasztás jelentős a vakolási, betonozási, burkolási munkák során, de erre nincs fedezet. Az áramfogyasztás szinte minden munkanemnél jelentős, de erre nincs fedezet. Nincs fedezet a takarításra. Nincs fedezet a megvalósulási terv elkészítésére, amely önmagában is többszöröse a költségelt összegnek. Az organizációs költségek milliós nagyságrendűek, ehelyett 85 ezer forint nyilvánvalóan nem lehet elegendő, így a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethető az ajánlat. Az ajánlatkérő indokolást kért, de a szükséges körültekintő mérlegelés elmaradt, hiszen ebből a költség keretből nyilvánvalóan nem lehet megvalósítani ezeket a feladatokat.

43. A kérelmező a fentiek alapján rögzítette, hogy tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát, ezzel megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 73. § (2) bekezdését.

44. A kérelmező a harmadik kérelmi elem tekintetében a jogsértés megtörténtének idejeként 2024. június 28-át jelölte meg, amely az összegezés megküldésének napja, míg a tudomásszerzés idejeként 2024. július 15-ét jelölte meg, amely az előzetes vitarendezési kérelmének elutasításának ideje.

45. A kérelmező a negyedik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az ajánlatkérő a fenti kérelmi elemekben bemutatottak szerint elmulasztotta a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását, majd az erre rámutató előzetes vitarendezési kérelemre ismételten indokoláskérést bocsátott ki 2024. július 9-én olyan körben, amelyet a nyertes ajánlattevő korábban már elmulasztott megválaszolni.

46. Ajánlatkérő a gépjárművek költségére már a 2024. április 25-én kelt indokoláskérésében rákérdezett, de azokra a nyertes ajánlattevő nem válaszolt. Mivel a nyertes ajánlattevő elmulasztotta megindokolni a költség megalapozottságát, ezért ajánlatkérőnek érvénytelenné

kellett volna nyilvánítani az ajánlatot. Ennek érdekében a kérelmező vitarendezési kérelmet nyújtott be 2024. július 8-án. Az ajánlatkérő a vitarendezési kérelem alapján 2024. július 9-én további indokoláskérést bocsátott ki a nyertes ajánlattevő felé. Azonban, ha a nyertes ajánlattevő a kért adatot a korábbi indokoláskérésre nem adta meg, akkor ajánlatkérőnek már nincs lehetősége arra, hogy újra megkérdezze ajánlattevőtől ugyanazt és újra kérje ugyanazon költségek megadását, hiszen azt az ajánlattevő egyszer már elmulasztotta megadni.

47. A kérelmező rámutatott, hogy tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő újabb indokoláskérést bocsátott ki, ezzel el is ismerte, hogy a nyertes ajánlattevő a korábbi indokoláskérésre nem adta meg a kért adatot, így az első kérelmi elem megalapozottsága innentől az ajánlatkérő által nem vitatható. Ebből viszont nem az következik, hogy az ajánlatkérő addig kéri az adatok megadását, amíg a nyertes ajánlattevő hajlandó adatot szolgáltatni, mivel a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján „köteles érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot”. Az ajánlatkérőnek tehát nincs jogi lehetősége arra, hogy újra kérje azon költségek bemutatását, amelyeket egyszer a nyertes ajánlattevő nem adott meg konkrét felhívás ellenére.

48. A kérelmező rögzítette, hogy további kiegészítő indokoláskérésre már eredetileg sem volt jogszerű lehetőség, mivel a nyertes ajánlattevő elmulasztotta teljesíteni a korábbi felhívást. Az ajánlatkérő azonban jogszabálysértően nem nyilvánította érvénytelenné az ajánlatot, hanem elfogadta a nem létező indokolást. Ezt a jogszabálysértést nem tudja orvosolni az, ha ajánlatkérő újabb jogsértéssel újabb indokoláskérést ad ki, ugyanabban a körben.

49. A kérelmező a fentiek alapján rögzítette, hogy tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő ismételt indokolás kérést bocsátott ki és nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát, ezzel megsértette a Kbt. 79. § (4a) bekezdés, Kbt. 72. § (3) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

50. A kérelmező a negyedik kérelmi elem tekintetében a jogsértés megtörténtének idejeként 2024. július 9-ét jelölte meg, amely a további indokolás kérés kibocsátásának napja, míg a tudomásszerzés idejeként 2024. július 15-ét jelölte meg, amely az előzetes vitarendezési kérelmének elutasításának ideje.

51. A kérelmező az ötödik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a 2024. július 8-án benyújtott vitarendezési kérelem alapján az ajánlatkérő észlelte, hogy a nyertes ajánlattevő nem az előírányzat költségét tüntette fel az ajánlatában az ivóvíz bekötés és a tűzcsap kialakítás kapcsán, ezért hiánypótlási felhívást bocsátott ki a gépészeti költségvetéssel kapcsolatban. A nyertes ajánlattevő a hiánypótlási felhívásnak úgy tett eleget, hogy az össz ajánlat ár változatlanul hagyása mellett jelentősen csökkentette az egységárakat. Azonban a nyertes ajánlattevő ajánlata már korábban is aránytalanul alacsony volt. Ezen költségvetés egyes tételeit a nyertes ajánlattevő tovább csökkentette annak érdekében, hogy ne változzon az ajánlati ára, így ezen egységárak már nem aránytalanul alacsonyak, hanem teljesen irreálisak voltak.

52. A kérelmező rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő átlagban 82 %-kal csökkentette az egységárait, azért, hogy ne változzon az össz ajánlati ára.
A kérelem a legnagyobb 92 %-os csökkentés vonatkozásában kerül előterjesztésre.

Tételszám	Tétel	mennyiségi egység	Egységár eredetileg	Egységár hiánypótlás után	Csökkentés mértéke
21-008-2.3.1	Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, vezeték felett és mellett, tömörítési fok: 85%	m3	654	50	92,35 %

53. A kérelmező rámutatott, hogy a fentiek alapján látható, hogy egy már korábban is aránytalanul alacsony összárát tartalmazó ajánlat egységárát 92 %-kal tovább csökkentette a nyertes ajánlattevő a hiánypótlás során. Ha egy aránytalanul alacsony összárát tartalmazó ajánlat egységárát 92 %-kal tovább csökkentik, az nyilvánvalóan nem egyeztethető össze a gazdasági ésszerűséggel. A benyújtott hiánypótlott költségvetés nyilvánvalóan azt igazolja, hogy az árazott költségvetés nem a kivitelezés valós költségeit tartalmazza, hanem az egy fikciósan kimutatott számsor, amelyet a nyertes ajánlattevő éppen úgy és azon a sorokon módosít akár 92 %-kal, ahogy azt a körülmények indokolják. Nem lehet egy ajánlat gazdaságilag ésszerű, ahol csak 0,2 % többlet fedezet van az beszállítói árakra, de ha szükséges, az egységárakat hiánypótlás során bármikor csökkentik 92 %-kal.

54. A kérelmező a fentiek alapján rögzítette, hogy tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát, ezzel megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére és a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 73. § (2) bekezdését.

55. A kérelmező az ötödik kérelmi elem tekintetében a jogsértés megtörténtének idejeként 2024. július 15-ét jelölte meg, míg a tudomásszerzés idejeként 2024. július 23-át jelölte meg, amely az előzetes vitarendezési kérelmének elutasításának ideje.

56. A kérelmező valamennyi kérelmi elem alapján megállapított jogsértésre tekintettel kérte a Döntőbizottságtól, hogy semmisítse meg az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését, valamint a negyedik kérelmi elem tekintetében semmisítse meg az ajánlatkérő által 2024. július 9-én a nyertes ajánlattevő felé kiadott további indokoláskérését és az azt követő valamennyi intézkedését.

57. A kérelmező 2024. augusztus 13-án tett észrevételében az ajánlatkérő észrevételében szereplő állásfoglalással kapcsolatban a következőképpen nyilatkozott.

58. A kérelmező az első kérelmi elemmel kapcsolatban rámutatott, hogy az ajánlatkérő 195,5 millió forintra becsülte a közbeszerzés értékét 2023. novemberben, már abban az időszakban, amikor érdemben csökkentek az építőipari árak. Ehhez képest a nyertes ajánlattevő ajánlata 142,2 millió forint volt, amely 27 %-kal alacsonyabb. Tehát a már jelentős versenyhelyzetben készült ajánlatkérői költségbecsléshez képest is 27 %-kal alacsonyabb ajánlat érkezett. A nyertes ajánlat a második helyezetthez képest 19 %-kal alacsonyabb volt.

59. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlatkérő azt írta elő a nyertes ajánlattevő részére, hogy „az indokolásban minél részletesebb, minél konkrétabb adatokat tartalmazó levezetésre törekedjen, ennek érdekében az ajánlati árat alkotó és az ajánlati ár kalkulálásakor figyelembe vett ár-elemeket kéri ismertetni azok mértékének bemutatásával.” A nyertes ajánlattevő ennek

ellenére nem adta meg a kért adatokat, semmilyen „konkrét adatot” nem közölt, az „ajánlati árat (és nem a rezsioradíjat) alkotó ár-elemeket” nem mutatta be.

60. A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlatkérő valótlanul állítja, hogy a nyertes ajánlattevő válaszában tételes kimutatást készített táblázat formájában, bemutatva az azt meghatározó költségeket és azok mértékét számszerűsítve. Semmilyen táblázatot nem készített a nyertes ajánlattevő a feltett konkrét kérdésre, mindössze a rezsioradíj táblázat került benyújtásra egy másik kérdésre. A nyertes ajánlattevő válasza mindössze ennyi volt: „A művezetés és építésvezetés során saját gépjárművet használunk... Az amortizáció, karbantartási, kopási egyéb költségeket a rezsioradíj számításakor figyelembe vettük fenti táblázat szerint.”

61. A kérelmező rámutatott, hogy mivel a nyertes ajánlattevő saját gépjárművet használ, nyilvánvalóan felmerül karbantartási, javítási és amortizációs költség, amit így meg kellett volna adni. De nem adták meg, mindössze azt rögzítették, hogy ezeket „a rezsioradíj számításakor figyelembe vettük fenti táblázat szerint”.

62. A kérelmező rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő által készített rezsioradíj táblázat egyáltalán nem tartalmaz sem karbantartási, sem kopási költségeket, tehát abban nem is adhatta meg az adatokat a nyertes ajánlattevő, az amortizációra szerepeltetett összege pedig alacsonyabb, mint a minimális rezsioradíj rendeletben megadott összeg.

63. A kérelmező rámutatott, hogy azzal, hogy az ajánlatkérő – az előzetes vitarendezést követően – kiadta az újabb indokoláskérést, maga is elismerte, hogy a kért adatokat a nyertes ajánlattevő nem adta meg korábban, hiszen ha megadta volna, akkor miért kellett újra kérni, ugyanazon adatokat. Nem kiegészítő adatokat kért, hanem ugyanazokat. Az indokolás komolyságát mutatja, hogy a nyertes ajánlattevő későbbi indokolása szerint a karbantartási, kopási és egyéb költségeket a rezsioradíj kimutatás „11. Rezsianyag, munkahelyi energia költség” sor tartalmazza. Tehát a járművek karbantartási költségét, amely egy szolgáltatás, azt egy anyagköltség fedezi. Nyilvánvalóan a nyertes ajánlattevő utólag próbált olyan sort találni, amelynek meg tudja feleltetni a hiányzó adatokat, de sikertelenül.

64. A kérelmező a második kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a becsatolt ajánlattevői beszállítói ajánlat pedig egzaktan, okirattal igazoltan magasabb, mint a nyertes ajánlattevő vonatkozó ára. Hogyan juthatott ajánlatkérő ebből arra a következtetésre, hogy az ajánlat gazdaságilag ésszerű. Nem az a kérdés, hogy a beszállítói ajánlatban szereplő faanyag mennyiség elegendő lesz-e, hanem az, hogy még ezzel a kis mennyiséggel is magasabb a beszállítói ár, mint az ajánlattevő ára. Ez hogyan minősíthető objektív indokolásnak.

65. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlatkérő továbbra sem tudott magyarázatot adni arra, hogy honnan lesz fedezet a szállítási költségekre. Az ajánlatkérő észrevétele szerint ezt a nyertes ajánlattevő 2024. július 12. napi indokolása megmagyarázza, azonban ez csak egy kinyilatkoztatás arról, hogy mindezekre a fedezet bele van építve a beszállítói árban, amelyet maga a becsatolt okirat cáfol, hiszen tételes árjegyzéket tartalmaz, de nem tartalmaz szállítási költséget.

66. A kérelmező a harmadik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az ajánlatkérő észrevételének lényege, hogy mivel a rezsioradíjban - elvileg - van fedezet az organizáció költségére, nem probléma, hogy magában a tételes, konkrét ajánlatban nincs. Azonban az ajánlatkérő nem a rezsioradíjat fogja megfizetni a nyertesnek, hanem az árazott

költségvetésben szereplő összeget. Ha abban nincs fedezet valamire, akkor hiába mutat ki magas fikatív rezsioradíjat az ajánlattevő, mert nem annak az összegét kapja meg.

67. A kérelmező a negyedik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy mivel a nyertes ajánlattevő az első kérelmi elemnél leírtak szerint elmulasztotta megindokolni a költség megalapozottságát, ezért ajánlatkérőnek érvénytelennek kellett volna nyilvánítani az ajánlatot és nem volt mód további indokoláskérésre.

68. A kérelmező az ötödik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő össz ajánlati ára 19 %-kal alacsonyabb a második helyezett áránál, akitől szintén indokolást kértek, tehát azt is alacsonynak tartotta az ajánlatkérő, és 27 %-kal alacsonyabb a költségbecslésnél. Az ajánlatkérő a vizsgálatot az egyes tételek vizsgálatával teheti meg. Az ajánlatkérő névleg indokolást kért, de a válaszokat nem vizsgálta meg, hanem kellő mérlegelés nélkül elfogadta azokat.

69. A kérelmező rámutatott, hogy ha egy már korábban is aránytalanul alacsony összárát tartalmazó ajánlat egységárát 92 %-kal tovább csökkentették hiánypótlás során, az nyilvánvalóan nem egyeztethető össze a gazdasági ésszerűséggel. A benyújtott hiánypótlott költségvetés nyilvánvalóan azt igazolja, hogy az árazott költségvetés nem a kivitelezés valós költségeit tartalmazza, hanem az egy fikciósan kimutatott számsor. Nyilvánvaló az is, hogy a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, az ajánlatkérő azonban elmulasztotta érvénytelené nyilvánítani a hiánypótlás során benyújtott információk figyelembevételével a nyertes ajánlattevő ajánlatát.

70. A kérelmező a részvételi szándékát jelző egyéb érdekelt által 2024. augusztus 11-én tett észrevételében kapcsolatban rögzítette, hogy az abban foglaltak irrelevánsak, mivel nem a jogorvoslati eljárásban kell indokolást előadni, hanem a 2024. április 25-én az indokoláskérésre kellett volna azt megtenni, amely elmaradt.

71. A kérelmező a 2024. augusztus 22-én megtartott tárgyaláson fenntartotta a korábban tett észrevételeit, valamint az ötödik kérelmi elemmel kapcsolatban kiemelte, hogy a kérelmi elemben jelzett tételén kívül más tételleket is módosított a nyertes ajánlattevő, amelyekről az általa készített kimutatást 2024. augusztus 26. napjáig csatolja.

72. A kérelmező rámutatott, hogy az ötödik kérelmi elembe bemutatott jogsértés abban nyilvánul meg, hogy a nyertes ajánlattevő által az egyes tételek összegének csökkentésével az ajánlata már nem mutat valós képet, azt nem lehet objektívnek tekinteni, amire tekintettel az az ajánlatkérőnek érvénytelennek kellett volna nyilvánítania az ajánlatot.

73. A kérelmező az első, második és harmadik kérelmi elemekben szereplő jogsértésekkel kapcsolatban rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő az árindokolásában nem, vagy nem megfelelően válaszolt, így az ajánlatát nem lehet objektívnek tekinteni.

74. A kérelmező 2024. augusztus 26-án tett észrevételéhez csatolta az elektronikus tárgyaláson meghatározottakat, azaz azt a kimutatást, amely tartalmazza azon költségsorokat, amelyek vonatkozásában a nyertes ajánlattevő a 2024. júliusi hiánypótlása során csökkentette a költségeket.

75. A kérelmező rámutatott, hogy a hiánypótlás során a nyertes ajánlattevő akár a teljes költségvetés összes sora között is szétteríthette volna azt az összeget, amelyet meg kellett

takarítania a hiánypótlási kötelezettsége miatt. A nyertes ajánlattevő azonban nem ezt tette, hanem csak a gépész költségvetés 7 sorából húzta le a szükséges összeget, nem foglalkozva azzal, hogy így ezen tételek ára 80-90 %-kal csökken. Ez azt bizonyítja, hogy a nyertes ajánlattevő ára nem egy objektív ajánlati ár, hanem egy körülményekhez hozzáigazított ajánlat, ahol, ha szükséges 80-90 %-kal csökkentik az egyes tételek árát. Ez nem valós, objektíve elfogadható árazás.

76. A kérelmezett rögzítette, hogy nem lehet megalapozott az ajánlatkérő arra való hivatkozása, hogy ez csak egy kis összegű kiragadott tétel, de az össz ár megfelelő. Az össz ajánlati ár 27 %-kal volt alacsonyabb a tervezői költségbecslésnél, míg 19 százalékkal a második helyezett árához képest (akitől szintén indokolást kértek, tehát még ezt is alacsonynak ítélte az ajánlatkérő). Tehát az össz ajánlati ár is aránytalanul alacsony volt, ez pedig az egyes tételekből adódik össze.

77. A kérelmező a fentiek alapján kérte a jogsértés megállapítását.

Az ajánlatkérő észrevétele

78. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 8-án tett észrevételében a jogorvoslati kérelemmel kapcsolatban rögzítette az álláspontját az alábbiak szerint.

79. Az ajánlatkérő az első kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő a 2024. április 30-ai válaszában megjelölte, hogy az amortizáció, karbantartási, kopási és egyéb költségeket a rezsioradíj számításakor vette figyelembe, amelyről válaszában tételes kimutatást készített táblázat formájában, bemutatva az azt meghatározó költségeket és azok mértékét számszerűsítve.

80. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a nyertes ajánlattevő a 2024. július 12-ei válaszában megjelölte, hogy a rezsioradíj számításakor annak pontosan mely soraiban kalkulált a gépjárművek amortizációs, karbantartási, kopási és egyéb költségeivel. Eszerint a 11. sor 107.- Ft/ óra, a 14. sor 68.- Ft/óra összeggel kalkulált. Nem valós tehát a kérelmező azon állítása, hogy a nyertes ajánlattevő nem adta meg a kért adatokat.

81. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a nyertes ajánlattevő a kért adatokat a fentiek szerint már az első válaszában megadta, az ajánlatkérő azok pontosítását kérte a kiegészítő árendoklás kérdésben a Kbt. 72. § (3) bekezdésének megfelelően. A nyertes ajánlattevő pedig nem egy új kimutatást csatolt be a válaszában, hanem csak megjelölte, hogy a korábban becsatolt kimutatásának mely sorai közt szerepelteti a megjelölt költségeket. Erre tekintettel nem merült fel kétsége annak, hogy a megadott információk alapján a szerződés az adott áron és a megjelölt költségekkel ne lenne teljesíthető, ezért az ajánlat érvénytelenné nyilvánítására sem volt lehetősége.

82. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy azt a választ is elfogadhatónak találta, hogy az amortizáció, karbantartási, kopási egyéb költségek a rezsioradíj számításakor lettek figyelembe véve, amelyről tételes kimutatás állt rendelkezésre. A második, kiegészítő árendoklás kérelemre az előzetes vitarendezésben felvetett kifogásra tekintettel került sor, amelyben az ajánlatkérő arról bizonyosodott meg, hogy a rezsioradíjban konkrétan mely tételnél szerepelnek ezek a költségelemek.

83. Az ajánlatkérő a második kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy erős túlzásnak tartja azt a kérelmező részéről, hogy az egész ajánlat veszteségesnek lenne tekinthető amiatt, hogy a faanyagok vonatkozásában 148.768.- Ft -tal kevesebb árat tüntetett fel a nyertes ajánlattevő ajánlatában, mint amennyit erre a tételre az alátámasztó ajánlat igazol. A felolvasólapon szereplő ajánlati árhoz viszonyítva ez a különbség nem releváns. A nyertes ajánlattevő alátámasztó ajánlata 30 m³ famennyiséggel kalkulál, tehát ezen tartományon belül, majd megállapítja, hogy ez a mennyiség feltehetőleg kevés lesz. Nem értünk egyet azzal, hogy a kiírás szerinti mennyiséggel kalkulálva levonható az a következtetés, hogy a megajánlott faanyag mennyisége nem lesz elegendő.

84. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy egy-egy tételnél kérelmező csak az anyagárral számol, a díjtételeket figyelmen kívül hagyva, amely így nem ad valós képet az ajánlattevő tényleges nyereségéről az adott tétel vonatkozásában. Ugyanakkor megjegyzendő, hogy az egyes tételeket sem lehet önmagukban nyereségesnek vagy veszteségesnek tekinteni, ez csak a teljes vállalási ár tekintetében vizsgálendő. Ahhoz, hogy egy vállalási ár nyereséges legyen, nem szükséges, hogy annak minden tétele értékelhető nyereséget mutasson. Szintén kifogásolható, hogy kérelmező arra hivatkozik, hogy a 0,2 és a 0,4 %-os többlet fedezet a banki tranzakciós illeték összegét sem fedezi. A kérelmező nem tudhatja, hogy a nyertes ajánlattevőnek egyáltalán kell-e banki tranzakciós illetékekkel számolnia az adott tételek vonatkozásában, illetve ennek költségét nem feltétlenül az anyagárban tünteti fel az ajánlattevő, de semmiképpen nem indokolt a banki tranzakciós illetéket költségvetési tételenként számítani.

85. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a kérelmező hiánypótlásának II.4. pontjában foglaltakat a nyertes ajánlattevő 2024. július 12-ei indokolásában tételesen megválaszolta, amely kérelmező állításainak cáfolata.

86. Az ajánlatkérő a harmadik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a mobil wc bérleti díjával és konténer bérleti díjával a nyertes ajánlattevőnek nem kellett számolnia, tekintve, hogy nyilatkozata szerint ezekkel rendelkezik. A nyertes ajánlattevő megjelölte, hogy az organizációs költségek további tételeivel, melyeket a korábban már bemutatott költségsoron tervezett, így nem valós a kérelmező azon megállapítása, hogy az organizációs költségekre ne lett volna fedezete a nyertes ajánlattevőnek. Ezek a költségek továbbá nem jelentős mértékűek, járulékos költségeknek tekinthetők. A nyertes ajánlattevő által közölt információkból nem volt megállapítható, hogy a szerződés a megajánlott áron ne lenne teljesíthető.

87. Az ajánlatkérő a negyedik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az első kérelmi elemre vonatkozó észrevételében már bemutatta a 2024. április 25-én és a 2024. július 9-én kibocsátott indokolás kérésünket és a nyertes ajánlattevő arra adott válaszait. Nem valós tehát a kérelmező azon állítása, hogy a nyertes ajánlattevő nem adta meg a kért adatokat. A nyertes ajánlattevő a kért adatokat már az első válaszában megadta, azok pontosítására került sor a kiegészítő árindokolás kérésben a Kbt. 72. § (3) bekezdésének megfelelően. Az ajánlatkérő úgy ítélte meg, hogy a közölt információk megfelelően indokolták, hogy a szerződés a megajánlott áron teljesíthető lesz, ezért az ajánlatot nem nyilváníthatta érvénytelenné. A Kbt. 79. § (4a) bekezdésének körében az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltakra tekintettel észlelte, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indokolás kérés szükséges, ezért ezt az eljárási cselekményt pótolta a 2024. július 9-ei indokolás kérésével.

88. Az ajánlatkérő az ötödik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő az ötödik kérelmi elembe szereplő tételre vonatkozó díja összesen 15.696.- Ft-ot tett ki, amelynek 92,35 %-kal való csökkentése nem indokolta, hogy az ajánlatkérő ennek következtében a szerződés teljesíthetőségét kétségbe vonja, az összájánlati árhoz viszonyítottan ugyanis ez a tétel elhanyagolható mértékű.

89. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a kérelmező a jogorvoslati kérelmében meglehetősen elferdíti a valós helyzetet alábbi kijelentésével: „Hogyan is lehetne egy ajánlat gazdaságilag ésszerű, ahol csak 0,2 % többlet fedezet van az beszállítói árakra, de ha szükséges, az egységárakat hiánypótlás során bármikor csökkentik 92 %-kal.” A 0,2 %-os többlet fedezetet egyetlen kiragadott díjtételnél vélte kérelmező felfedezni, azt is úgy, hogy az adott díjtételnél csak az anyagköltséggel számolt, a díjat figyelmen kívül hagyta. A 92 %-os egységárcsökkentést pedig egy eredetileg 15.696.- Ft-os összdíjtételű költségelem vonatkozásában jelölte meg, amely a felolvasólapon feltüntetett ajánlati árhoz képest jelentéktelen díjcsökkentést mutat.

90. Az ajánlatkérő a fentiekben bemutatott adatokra tekintettel kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását, mivel az teljes egészében alaptalan.

91. Az ajánlatkérő a 2024. augusztus 22-én elektronikus hálózat útján megtartott tárgyaláson rögzítette, hogy fenntartja a korábbi észrevételében tett nyilatkozatát, illetőleg az ötödik kérelmi elemmel kapcsolatban, hogy nem ütközik a Kbt. előírásába az, hogy egyes tételek módosításra kerültek tekintettel arra, hogy az össz ajánlati ár nem módosult, illetőleg ez hiánypótlás keretében került benyújtásra.

92. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a 2. árindokolás kérésében részletesen rákérdezett az egyes tételekre, amire a nyertes ajánlattevő a válaszát megadta. Azzal, hogy néhány tétel módosításra került, azzal még a nyertes ajánlattevő alátámasztotta az ajánlati árát, illetőleg a kérelmező által a kérelemben szereplő tétel is egy kiragadott tétel, a 92%-os tétel árcsökkentése az az egész ajánlati árak elenyésző részét teszi ki, amellyel még maga az ajánlati ár nem lesz nem megfelelő, ez alapján nem lehetett érvénytelené nyilvánítani az ajánlatot, az ajánlatban foglaltak a módosítással kiegészítő árindokolással megfelelő volt.

93. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 27-én tett észrevételében rögzítette az ötödik kérelmi elemmel kapcsolatban, hogy a kérelmező kifogása egy hiánypótlásra vonatkozik, nem pedig aránytalanul alacsony ár indoklás kérésre adott válasza. Az ajánlatkérő a Kbt. 79. § (4a) bekezdése alapján bocsátotta ki a hiánypótlási felhívást, amelyet nyertes ajánlattevő a Kbt. 71. § (8) bekezdésének megfelelően teljesített. Tekintettel arra, hogy nyertes ajánlattevő hiánypótlási felhívást teljesített, ajánlatkérő aránytalanul alacsony árra hivatkozással a hiánypótlást nem tekinthette jogellenesnek, így az ajánlatot nem nyilváníthatta érvénytelennek, már csak azért sem, mert a hiánypótlás az egyes költségvetési tételsorok módosítása, azok árainak csökkentése nélkül nem volt jogszerűen teljesíthető.

94. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a Kbt. 114. § (6a) bekezdésére figyelemmel nem volt köteles újabb aránytalanul alacsony árindokolást kérni, és azt nem is tartotta indokoltnak, tekintve, hogy az átalánydíjas összájánlati ár a hiánypótlás következtében nem változott, nem is változhatott.

95. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy nem ért egyet a kérelmező azon álláspontjával sem, hogy a hiánypótlás során a nyertes ajánlattevő akár a teljes költségvetés összes sora között is

széteríthette volna azt az összeget, amelyet meg kellett takarítania a hiánypótlási kötelezettsége miatt. Az összes vagy jelentősebb számú költségvetési sor módosítása álláspontja szerint már olyan nagymértékű módosításnak lenne tekinthető, amely a Kbt. 71. § (8) bekezdésébe ütközne. A Kbt. ezen szakasza ugyanis nem valamennyi költségvetési sor, hanem csak az árazott költségvetés valamely tétele és egységára módosítására ad lehetőséget.

96. Az ajánlatkérő kifejtette, hogy a 2024. április 25-i és a 2024. május 23-i árindokolás kérésében számos költségvetési tétel és egyéb, az ajánlati árat befolyásoló tényező vonatkozásában kért és kapott árindokolást a nyertes ajánlattevőtől, tehát ajánlatkérő az ajánlati ár vizsgálata során alaposan járt el. A Kbt. 72. §-ának rendelkezései alapján egyáltalán nem következik az, hogy az ajánlatkérőnek az aránytalanul alacsony árindokolás kérés körében feltett kérdésekre adott ajánlattevői válaszokat külön-külön kellene értékelnie. A Kbt. 114. § (6a) bekezdése szerint nemzeti eljárásrendben pedig ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdését sem köteles alkalmazni. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla Kf.700329/2023/7. számú ítéletére, amelynek elvi tartalma az alábbi: „A nemzeti eljárásrendben az ajánlatkérő nem köteles az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára és amiatt az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazására, az ajánlatot érvényessé nyilvánítani külön támadható, indokolt döntéssel nem köteles.”

97. A fentiek alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdés alkalmazására, amelyre kérelmező a kérelmét alapította nem volt köteles, tehát az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. rendelkezéseit. Erre tekintettel kérték a jogorvoslati eljárás megszüntetését.

98. Az ajánlatkérő kérte a Döntőbizottságtól, hogy kötelezze a kérelmezőt 200.000.-Ft-os ügyvédi költségnek megtérítésére.

A részvételi szándékát jelző egyéb érdekelt észrevétele

99. A nyertes ajánlattevő 2024. augusztus 9-én tett észrevételében rögzítette, hogy önmagában az a tény, hogy a költségvetés egyes tételei esetében az ajánlatkérői kérés hiányában nem került sor módosításra, az nem eredményezi az ajánlat érvénytelenségét. Jelen esetben átalánydíjas szerződésről van szó, az eljárás folyamán méltánytalannak tartja ezt a szintű tételes indoklaskérést, az ajánlatkérőnek a Kbt. 71.§-ban rögzített hiánypótlási szabályokkal kellett volna élnie, különös tekintettel a Kbt. 71.§ (8) bekezdésében rögzítettekre.

100. A nyertes ajánlattevő rámutatott, hogy az értékelési szempontok alapján a legelőnyösebb ajánlati árat adta, minden tájékoztatás kérésre a legkörültekintőbben válaszolt, annak ellenére, hogy az elvégzendő munkákra vonatkozó szerződés átalánydíjas lesz. Az átalánydíjas szerződés esetében egy összegként kell kezelni és értékelni az ajánlati árat, nem tételenként. Egy egyszerű szerkezetű, könnyen és viszonylag gyorsan felépíthető épületszerkezet a közbeszerzés tárgya, jól kalkulálható, szervezhető, a tetőszerkezet nem tagolt, az épület épületgépészeti és elektromos rendszere sem bonyolult. Szakipari munkái sem bonyolultak az anyagok és kialakítások tekintetében. Az ajánlat alapján a létesítményre kalkulált fajlagos négyzetméter ár 489.768,- Ft + ÁFA, azaz bruttó 622.005,- Ft, mely a statisztikák szerint egy átlagos m² árnak számít vármegyei szinten. Az ajánlati árat ajánlatokkal támasztotta alá, az ajánlatot az ajánlatkérő műszaki szakértői is ellenőrizték az eljárás folyamán és azt megalapozottnak találták.

101. A nyertes ajánlattevő az első kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az ajánlatkérőnek megküldött táblázatszerű elrendezésben minden nevezett tétel költségét objektíven és számszerűsítve mutatta be, melyben kitért a gépjárművek költségeire, beleértve az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket is, oly módon, hogy a költségek alakulását az egész évre tervezett összes árbevétel és éves szinten tervezett költségek figyelembevételével tette meg. Ennek megfelelően a tárgyi projektekre tervezett összes díj ezen rezsioráddíjjal kalkulálva lett meghatározva, így a betervezett díjak értelemszerűen tartalmazzák a gépjárművek költségeit, továbbá a kiadott árazatlan költségvetés külön nevesített „gépjárművek költségei” sort nem tartalmaz.

102. A nyertes ajánlattevő a második kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a szükséges fűrészáru tekintetében felmerült kérdéses „veszteség” mértéke az ajánlatban mindössze 148.768,- Ft, amely arányaiban a teljes projekt 142.208.937,- Ft nagyságrendű költségvetéshez viszonyítva elhanyagolható, mértéke a teljes vállalási ár arányában alig több, mint 0,1 %-a. A hajópadlón és a tetőlécen keletkezett „többlet” mértékének „kevelése” – figyelemmel az átalányáras vállalásra - szakmailag nem értelmezhető. A költségtételekre (pl. banki költségek) nem az anyagsoron kell fedezetet biztosítani az ajánlatadás során.

103. A nyertes ajánlattevő rámutatott, hogy jelen gazdasági környezetben elfogadható, hogy alacsony, de gazdaságilag észszerű haszonkulccsal kalkulálva (1.sz. árindoklás 1.pont 18/2023. (X. 5.) ÉKM rendelet szerinti tételes kimutatás alapján), minimális többlettel, vagy önköltséggel kalkulál bizonyos sorok esetében, azonban az átalányáras vállalkozói díjon összességében 10% üzleti haszon keletkezik. A kivitelezési munkákkal együtt járó áram és vízfogyasztás, valamint a szükséges mértékű takarítási költségek mind részei az átalánydíjas vállalkozási szerződésnek, azokat a szakma általános szabályai szerint minden esetben el kell végeznie a vállalkozónak. Önmagában az is érvényes ajánlatot eredményezne, és nem lenne a gazdasági észszerűséggel össze nem egyeztethető, ha a költségvetés nem tartalmazna „organizációs költségekre” vonatkozó tételt, mivel a vállalkozónak ebben az esetben is szerveznie kellene a munkát és az ezzel járó költségek is felmerülnének. Az ajánlat a legnagyobb elvárható ajánlattevői gondossággal készült, ahol a kiírásban szereplő mennyiségek és a kapcsolódó anyagszükséglet is ellenőrzés tárgyát képezte. Az Ajánlatkérő által kiadott közbeszerzési dokumentumokban szereplő mennyiségek – a terveket figyelembe véve – a szakmai protokollal összhangban a szükséges ráhagyással lettek meghatározva, így azok tartalmazzák azon veszteséget, amelyek a pontos anyaglistán történő megrendeléssel minimalizálhatók.

104. A nyertes ajánlattevő a harmadik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy mobil wc-vel rendelkezik, továbbá „élő-erős” őrzési költséggel sem volt szükséges terveznie, tekintettel arra, hogy a munkaterület biztosítását a sajátjaként rendelkezésre álló kamerák feltelepítésével kívánja megoldani. A vízfogyasztásra, áramfogyasztásra, továbbá a takarításra vonatkozó költség a rezszi óradíjban, illetve a vonatkozó anyag sorokon került betervezésre.

105. A nyertes ajánlattevő a negyedik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az általa benyújtott 1. sz. árindoklás 8. pontjában már részletesen megválaszolásra került a kérdés, amely a munkaterületen való helyszíni művezetés, építésvezetés során használt gépjárművekkel kapcsolatos, azaz „A művezetés és építésvezetés során saját gépjárművet használunk. Felsőzsolcai telephelyünkhöz közel esik a munkaterület, így az üzemanyag költség jó szervezéssel, és anyagkiszállítással jól kalkulálható. Beszállító partnereink is a térségben működnek. Helyismerettel rendelkezünk, hiszen a kesznyéteni híd felújításában is

részt vettünk alvállalkozóként. Az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket a rezsioradíj számításakor figyelembe vettünk fenti táblázat szerint.”

106. A nyertes ajánlattevő az ötödik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az eredeti költségvetésben a „Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, vezeték felett és mellett, tömörségi fok: 85%”-ban sor jelentősen túl volt tervezve, ezért lehetett ilyen mértékben csökkenteni, az árazás így sem lett túlzóan alacsony. Továbbá ez a tevékenység a technológiai folyamatban a „Földvisszatöltés munkagödörbe vagy munkaárokba, tömörítés nélkül, réteges elterítéssel, I-IV. osztályú talajban, kézi erővel, az anyag súlypontja karoláson belül, a vezeték (műtárgy) felett és mellett 50 cm vastagságig” tevékenységhez kapcsolódik, mely soron a szükségesnél magasabb, bőven elégséges díj lett tervezve. Így összességében a tervezett díj megfelelő.

107. A nyertes ajánlattevő a 2024. augusztus 22-én elektronikus hálózat útján megtartott tárgyaláson rögzítette, hogy fenntartja a korábbi észrevételében foglaltakat, illetőleg rámutatott, hogy a kérdéses szerződés egy átalánydíjas szerződés, amiben a vitatott tételek elenyésző részt képeznek, összesen 600.000.-Ft-ot, így ezen tételek módosítása jogszerű volt.

108. A nyertes ajánlattevő rámutatott, hogy négyzetméterenként bruttó 600.000.-Ft-os ajánlati árat adtak, ez 2024-ben olyan ajánlati árnak minősül, amiből nyereség is származik. Ez az ár nem mondható aránytalanul alacsonynak.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

109. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárását 2024. március 1-én indította, ezért a Döntőbizottság a Kbt. e napon hatályos előírásai alapján bírálta el a jogorvoslati kérelemben foglaltakat.

110. A Döntőbizottság előjáróban rögzíti, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárásban a beszerzés tárgya építési beruházás, az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában értékelési szempontként az egyösszegű nettó ajánlati árat 70-es súlyszámmal határozta meg, melynek megajánlásához árazatlan költségvetést is kiadott. A kérelmező a közbeszerzési eljárásban sorrendben a 2. legalacsonyabb ajánlati árat tartalmazó ajánlatot nyújtotta be a 14 ajánlattevő között. Az eljárás becsült értéke 195.505.126.-Ft, a rendelkezésre álló fedezet 158.713.858.-Ft, míg a nyertes ajánlattevő ajánlati ára 142.208.937.-Ft volt, a kérelmező ajánlata 174.748.702.-Ft volt.

111. A Döntőbizottságnak az első kérelmi elem vizsgálata során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 73. § (2) bekezdését akkor, amikor nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát arra tekintettel, hogy az árandokolás megadása során nem válaszolt az ajánlatkérő felhívására az általa használt gépjárművek költségeivel kapcsolatban.

112. A Döntőbizottság az első kérelmi elem vizsgálata során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

113. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2024. április 25-én árindokolási felhívást küldött a nyertes ajánlattevő részére, amelyben többek között kérte bemutatni a nyertes ajánlattevőtől, hogy a munkaterületen való helyszíni művezetés, építésvezetés során milyen gépjárműveket használ, saját tulajdonban lévőket vagy lízing gépjárművet vagy egyéb bérleti szerződéssel rendelkező gépjárműveket, azok költségeit, beleértve az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket, ezeket vetítse le az adott projektekre és a megvalósítás időszakára.

114. A Döntőbizottság rámutat, hogy a nyertes ajánlattevő 2024. április 30-án megküldött árindokolásában ezen tétellel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy a művezetés és építésvezetés során saját gépjárművet használnak. Nyilatkozata szerint a felsőzsolcai telephelyükhöz közel esik a munkaterület, így az üzemanyag költség jó szervezéssel, és anyagkiszállítással jól kalkulálható, a beszállító partnereik is a térségben működnek. Az amortizációt, karbantartási, kopási egyéb költségeket a rezsióradíj számításakor vették figyelembe az árindokolásuk részét képező táblázat szerint.

115. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező az első kérelmi elemét arra alapította, hogy az ajánlatkérő úgy fogadta el érvényesnek a nyertes ajánlattevő ajánlatát, hogy a nyertes ajánlattevő az ajánlatkérő által kibocsátott árindokolási kérésre nem válaszolt a gépjárművek költségeivel kapcsolatban.

116. A Döntőbizottság a fentekre tekintettel a kérelem keretén belül maradva azt vizsgálta, hogy a nyertes ajánlattevő válaszolt-e az ajánlatkérő által az árindokolás során feltett kérdésre, vagy nem.

117. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló adatok alapján megvizsgálta az ajánlatkérő által kibocsátott árindokolás kérés tartalmát, illetőleg az erre adott nyertes ajánlattevői választ. A vizsgálat alapján megállapítást nyert, hogy a nyertes ajánlattevő az ajánlatkérő által jelen kérelmi elem tárgyát képező gépjárműhasználatra vonatkozó kérdésre a választát megadta olyan módon, mint ahogyan azt az ajánlatkérő előírta.

118. A Döntőbizottság a fentiek alapján az első kérelmi elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 73. § (2) bekezdését azáltal, hogy nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát.

119. A Döntőbizottság az első kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati kérelmet elutasította.

120. A Döntőbizottság előzetesen rögzíti, hogy a második és a harmadik kérelmi elemet egységében és külön- külön is vizsgálta, tekintettel arra, hogy mind a két kérelmi elem tárgya a nyertes ajánlattevő által tett aránytalanul alacsony ár vizsgálata.

121. A Döntőbizottságnak a második kérelmi elem vizsgálata során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen fogadta-e el érvényesnek a nyertes ajánlattevő ajánlatát az általa becsatolt ajánlat és árándokolások alapján a „faanyagok” vonatkozásában, vagy az ajánlatot a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelennek kellett volna-e nyilvánítania, míg a harmadik kérelmi elem vizsgálata során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen fogadta-e el érvényesnek a nyertes ajánlattevő ajánlatát az általa becsatolt ajánlat és árándokolások alapján a „Felvonulási létesítmények 3. (Organizációs költségek)” vonatkozásában, vagy az ajánlatot a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné kellett volna-e nyilvánítania.

122. A Döntőbizottság döntésének meghozatala során a Kbt. alábbi rendelkezéseit vette figyelembe.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

123. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező a második kérelmi elem vonatkozásában a következőkre alapozza azt, hogy a nyertes ajánlattevő aránytalanul alacsony áron tette meg az ajánlatát.

124. A kérelmező rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő a fenyő fűrészárú kapcsán veszteségesen, míg a tetőlécnél 0,2 % többlet fedezettel, a hajópadlónál pedig 0,4 % többlet

fedezettel kalkulált az ajánlatban. A veszteséges ajánlat azonnali érvénytelenséget eredményez, míg a 0,2 % és a 0,4 % többlet fedezet sem felel meg a gazdasági ésszerűségnek, mivel ez még a banki tranzakciós illeték összegét sem fedezi, tehát ezen sorok is veszteségesek. A nyertes ajánlattevő nem kalkulált a szállítási költségekkel, sem a faanyagoknál előforduló nagymértékű vágási veszteséggel, valamint a szükséges kötőelemekkel sem. A vágási veszteség faanyagoknál jelentős, hiszen ha egy 6 méteres lécből 5 méteres elemre van szükség, akkor a fennmaradó 1 méteres lécs már sehová nem használható fel. A nyertes ajánlattevő ajánlatában ezekre a költségekre nincs semmilyen fedezet.

125. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező a harmadik kérelmi elem vonatkozásában a következőkre alapozza azt, hogy a nyertes ajánlattevő aránytalanul alacsony áron tette meg az ajánlatát.

126. A kérelmező rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatában az építész költségvetés Felvonulási létesítmények 3. (Organizációs költségek) tételben az ajánlatkérő előírása szerint szerepel a mobil wc, az iroda konténer, a víz és áramfogyasztás, a munkaterület takarítása, a munkaterület őrzése, továbbá a megvalósulási terv költségei. A nyertes ajánlattevő ezekkel kapcsolatban mindössze 85.295 forint költséget számolt, amely a költségek töredékére sem elég. A mobil wc legolcsóbb elérhető verziója 21.500 Ft/hó, amely 10 hónapos kivitelezésnél 215.000.-Ft összeget jelent, mely több, mint kétszerese az összes fedezetnek. Az őrzés minimális rezsióradíja 3684 forint/óra a BM közlemény szerint, így a teljes költség 1 napi őrzésre sem elég a 10 hónapos kivitelezési időszakból. A vízfogyasztás jelentős a vakolási, betonozási, burkolási munkák során, de erre nincs fedezet. Az áramfogyasztás szinte minden munkanemnél jelentős, de erre nincs fedezet. Nincs fedezet a takarításra. Nincs fedezet a megvalósulási terv elkészítésére, amely önmagában is többszöröse a költségelt összegnek. Az organizációs költségek milliós nagyságrendűek, ehelyett 85 ezer forint nyilvánvalóan nem lehet elegendő, így a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethető az ajánlat.

127. Az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő álláspontja szerint a nyertes ajánlattevő mind a második, mind a harmadik kérelmi elembe szereplő tételek esetében bemutatta azt, hogy az ajánlata miért nem aránytalanul alacsony, és milyen okból egyeztethető össze a gazdasági ésszerűséggel.

128. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő feladata a közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatok bírálata. A bírálat során az ajánlatkérő megvizsgálja a beérkezett ajánlatokat és a vizsgálata eredményeként hozza meg a döntését egy ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről. A bírálat kiterjed az aránytalanul alacsony árunak minősített megajánlás esetén az ajánlattevő által adott indoklás és kiegészítő indoklás vizsgálatára is. Az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint az aránytalanul alacsony áru megajánlás vonatkozásában az ajánlattevő által benyújtott indoklásokban közölt információk alapján kell megítélnie az indoklás elfogadhatóságát. Az ajánlattevőnek az indoklásban tényszerű adatokat, dokumentumokat kell az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátania. Az ajánlatkérőnek lehetősége van további kiegészítő indoklást kérni az ajánlattevőtől, ha az indoklásban szereplő adatok elfogadhatósága kétséges. Az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánítja az ajánlatot, ha az indoklásban és kiegészítő indoklásban az ajánlattevő által előadott információk, adatok, esetleges számítások nem indokolják a szerződés adott áron való teljesíthetőségét.

129. Jelen jogorvoslati eljárás tárgyát képező közbeszerzésben a kérelmező ajánlati árát az ajánlatkérő aránytalanul alacsonynak minősítette, ezért indoklást kért a Kbt. 72. § (1)

bekezdése alapján, majd kiegészítő árandokolást is kért a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint. Az ajánlatkérő azonban kizárólag az egyösszegű nettó vállalkozói díjat tekintette értékelési szempontnak az ajánlatok elbírálása során. A díj egyes – árazott költségvetés szerinti – tételeit sem önálló, sem értékelési részszerzőpontként nem kívánta értékelni, ennek pedig jelentősége van az árandokoláskérések és értékelések részletessége szempontjából.

130. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdése alapján valóban az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokra kérhető árandokolás és annak eredményeként a Kbt. 72. §-ban foglalt eljárásrend alapján köteles az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánítani az ezen eljárásrendet nem teljesítő ajánlattevő ajánlatát.

131. Az ajánlatkérőnek a fentiek alapján kell eljárnia, azonban önmagában az aránytalanul alacsony ár megajánlása az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását nem alapozhatja meg, hanem ilyen esetben az ajánlati ár tartalmát megalapozó adatokat, indokolást kell kérnie az ajánlatkérőnek és az indokolásban foglalt adatok alapján kell megítélnie a szerződés teljesíthetőségét.

132. A Döntőbizottság ezért a fentiek szerinti eljárásrend alapján megvizsgálta, hogy az ajánlatkérő árandokolás kérései mire irányultak, és ennek teljesítéseként a kérelmező milyen tartalmú árandokolást és kiegészítő árandokolásokat nyújtott be, és ezek alapján jogszerű volt-e a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényesnek való elfogadása.

133. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő első alkalommal 2024. április 25-én küldött árandokolási felhívást a nyertes ajánlattevő részére, melyben többek között indokolást kért a jogorvoslati kérelem második és harmadik kérelmi elemében felvetett kérelmező által kifogásolt tételekkel kapcsolatban is, amire a nyertes ajánlatkérő a válaszát 2024. április 30-án adta meg, amely során részletesen bemutatta, hogy az egyes tételekkel kapcsolatban hogyan alakította ki ajánlati árát.

134. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2024. május 23-án ismételten árandokolási felhívást küldött a nyertes ajánlattevő részére, amelyben kérte, hogy mutassa be, honnét kívánja beszerezni az adott anyagot, tüntesse fel a beszerezni kívánt anyag pontos megnevezését, azt milyen egységáron vásárolja meg az anyagot gyártó, termelő vagy viszonteladó, mutassa be a gyártó és/vagy viszonteladótól / cégtől kapott erre vonatkozó árajánlatát vagy szerződését, amely bizonyítja, hogy a megadott egységár valós e. A nyertes ajánlattevő határidőben, 2024. május 27-én benyújtotta árandokolását.

135. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2024. július 9-én kiegészítő árandokolással fordult a nyertes ajánlattevő felé, amelyben a kérelmező által előterjesztett előzetes vitarendezési kérelmére tekintettel tett fel kérdéseket, amelyek lefedték a jelen jogorvoslati kérelem második és harmadik kérelmi elemében szereplő kérdésköröket is. A nyertes ajánlattevő határidőben, 2024. július 12-én nyújtotta be a kiegészítő árandokolását, amelyben teljes egészében válaszolt az ajánlatkérő felhívására.

136. A Döntőbizottság a fentiek alapján rámutat, hogy az ajánlatkérő a kérelmező által kifogásolt kérdéskörökben két alkalommal kért árandokolást, illetőleg egy alkalommal kiegészítő árandokolást, amelyre minden esetben válaszolt a nyertes ajánlattevő.

137. A Kbt.-hez fűzött – egyúttal a Döntőbizottság e tekintetben töretlen és egységes gyakorlatát is tükröző – magyarázat (A közbeszerzés joga - Kommentár a gyakorlat számára, Szerkesztette: Dr. Patay Géza, ORAC Kiadó, Budapest, hetedik, átdolgozott kiadás 2022) az egyes költségelemek aránytalanul alacsony jellege kapcsán kifejti:

„A joggyakorlatban gyakran felmerülő kérdés az is, hogyan kell megítélni azt az ajánlatot, amely az ellenszolgáltatás végösszege tekintetében ugyan nem tekinthető aránytalanul alacsonynak, de az ár (díj) részét képező, az értékelési szempont (alszempont) alapján önállóan nem értékelt egységár (egységdíj) igen. Amennyiben az ajánlatkérő egyösszegű díjra (árra) kért ajánlatot, és ennek megajánlott végösszege nem tekinthető aránytalanul alacsonynak, közbeszerzési jogi szempontból irreleváns, ha az árkalkulációnál (díjszámításnál) figyelembe vett tétel egységdíja aránytalanul alacsony. A Kbt. vizsgált szabályainak célja ugyanis jogalapot teremteni arra, hogy az ajánlatkérő a teljes munka megvalósításáért kért és aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot érvénytelené nyilváníthassa. Feltételezhető ugyanis, hogy amennyiben az ellenszolgáltatás összességében nem tekinthető aránytalanul alacsonynak, akkor az fedezetet nyújthat olyan munkanemek elvégzésére is, amelyeket a piaci árhoz képest lényegesen alacsonyabban kalkuláltak. Mindez fokozottan igaz az olyan szerződésekre, amelyekben az ellenszolgáltatás összegét a felek egyösszegű átalányárként (átalánydíjként) szabályozzák.”

138. A fentiekből következően az ajánlati ár költségvetési tételeinek egyes részelemei (fa és fűrészárúk, organizációs költségek) kizárólag akkor eredményezik az ajánlat érvénytelenségét, ha bizonyított, hogy azok a teljes ellenszolgáltatást is aránytalanul alacsonnyá teszik.

139. Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező az ajánlatkérő indokoláskéréseinek megfelelően benyújtotta az árindokolását, kiegészítő indokolásait, mely következetes, és olyan adatokat tartalmazott számításokkal, amelyeket az ajánlatkérő a megadott formátumban kért dokumentumokkal. Az indokolásban, kiegészítő indokolásokban foglalt adatok összessége, annak elfogadhatósága nem volt kétséges. Az ajánlatkérő megfelelően értékelt a nyertes ajánlattevő indokolásait, kiegészítő indokolását, így akkor lett volna köteles az ajánlatot érvénytelennek nyilvánítani, ha a nyertes ajánlattevő által közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

140. A Döntőbizottság a fentiek alapján a második és a harmadik kérelmi elem tekintetében jogsértés hiányát állapította meg.

141. A Döntőbizottságnak a negyedik kérelmi elem vizsgálata során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen bocsátotta-e ki a nyertes ajánlattevő felé a kiegészítő árindokolását 2024. július 9-én, tekintettel arra, hogy az abban szereplő „gépjárművek költségei”-vel kapcsolatban korábban már kért árindokolást, amelyet a nyertes ajánlattevő nem válaszolt meg.

142. A Döntőbizottság a vizsgálata során a Kbt. alábbi rendelkezéseit vette figyelembe.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az

ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelését ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

143. A Döntőbizottságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen bocsátotta-e ki 2024. július 9-én a kiegészítő árinokoklás kérését a nyertes ajánlattevő felé a gépjárművek költségeivel kapcsolatban, tekintettel arra, hogy a kérelmező álláspontja szerint ezzel kapcsolatban már a 2024. április 25-én kért árinokoklásban is rákérdezett, amelyre a nyertes ajánlattevő nem válaszolt.

144. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az első kérelmi elembe kifejtettek szerint a nyertes ajánlatkérő 2024. április 30-án megküldött válaszában válaszolt az ajánlatkérő 2024. április 25-én kért árinokoklására a gépjárművekkel kapcsolatos kérdéskörben, így erre tekintettel a kiegészítő árinokoklás nem ütközik a Kbt. rendelkezéseibe.

145. A Döntőbizottság rámutat, hogy ezt követően megvizsgálta, hogy az árinokoklásban, illetve a kiegészítő árinokoklásban feltett kérdést a gépjárművek költségeivel kapcsolatban feltett kérdések mennyiben egyeznek meg egymással, illetőleg tartalmaz-e a kiegészítő árinokoklásban feltett kérdés újdonaságot.

146. A Döntőbizottság ekörben áttekintette a 2024. július 9-én kibocsátott ajánlatkérői kiegészítő árinokoklás kérését, amelyben az ajánlatkérő a következőket határozta meg.

„Az Önök által beküldött árinokoklás kérésre adott válaszokat kérem pontosítani és kiegészíteni a gépjárművek amortizációs, karbantartási, kopási egyéb költségeit. Kérem, jelölje meg, hogy hol szerepeltette a költséget, vezesse le, hogyan kalkulált a beruházás során a felmerülő költséggel.”

147. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő nem ugyanarra kérdezett rá a nyertes ajánlatkérőtől a kiegészítő árinokoklás kérésében, mint amire az árinokoklás kérésében rákérdezett a gépjárművel kapcsolatos körben, hanem azt kiegészítendő, pontosítandó kérdést tett fel.

148. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a nyertes ajánlattevő a kiegészítő árinokoklással kapcsolatban is megküldte az ajánlatkérő részére a választ, amelyben a gépjárművekkel kapcsolatos kiadásait az ajánlatkérő által előírt módon feltüntette.

149. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő jogszerűen bocsátotta ki a nyertes ajánlattevő felé a kiegészítő árandokolás kérését 2024. július 9-én a gépjárművekkel kapcsolatos kérdéskörben, így az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (3) bekezdését így erre tekintettel jogszerűen nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát.

150. A Döntőbizottság a negyedik kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati kérelmet elutasította.

151. A Döntőbizottságnak az ötödik kérelmi elem vizsgálata során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen fogadta-e el érvényesnek a nyertes ajánlattevő ajánlatát azt követően, hogy hiánypótlási felhívására úgy módosította az eredetileg benyújtott árazott költségvetését, hogy az összesített ajánlati árat nem változtatta, bizonyos tételek esetében a tételek értékét lecsökkentette, míg két tétel értékét megemelte.

152. A Döntőbizottság az ötödik kérelmi elem vizsgálata során az alábbi Kbt. rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 66. § (1) Az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

A Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

A Kbt. 71. § (8) bekezdése szerint a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása: a) nem járhat a 2. § (1)–(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

A Kbt. 79. § (4a) bekezdése szerint ha az ajánlatkérő az eredmény megküldését követően észleli, hogy az eredmény (eredménytelenség) jogszabálysértő volt, legfeljebb a jogszabálysértés orvoslásához szükséges terjedelemben a (4) bekezdésben meghatározott határidőn belül jogosult – a 2. § (1)–(3) bekezdésében foglalt alapelvek figyelembevételével –

az eljárás szabályszerűségének helyreállításához szükséges, a bírálat vagy az értékelés körébe tartozó eljárási cselekményeket megtenni, ha az eljárásban történt jogszabálysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható.

A Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint a nyílt eljárásban nem lehet tárgyalni. A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Az ajánlati kööttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc – építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál hosszabb időtartamban.

153. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárás tekintetében árazatlan költségvetést bocsátott ki, amelyet az ajánlattevőknek be kellett árazniuk, és azt az ajánlatkérő részére benyújtaniuk. Ez képezte a szakmai ajánlatot.

154. A Döntőbizottság rámutat, hogy tárgyi árazatlan költségvetés speciális abban a tekintetben, hogy szerepel benne több olyan tétel, amelyet az ajánlatkérő előre beárazott, tekintettel arra, hogy azokat meghatározott gazdasági szereplővel kívánja megvalósítani.

155. A jogorvoslati eljárás szempontjából két tétel releváns, amelyek a következők.

- 1.) A „vízvezetékek és-szerelvények szerelése” elnevezésű tételek 4. tétele, az „ivóvíz bekötése a közműhálózatról tervezéssel együtt” elnevezésű tétel, amelyet az ajánlatkérő 300.000.-Ft összegben árazott be.
- 2.) A „vízvezetékek és-szerelvények szerelése” elnevezésű tételek 5. tétele, egy új tűzcsap elhelyezése az ingatlan 100 m-es körzetében” elnevezésű tétel, amelyet az ajánlatkérő 1.200.000.-Ft összegben árazott be.

156. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatában a fenti két tétel esetében az alábbiak szerint árazta be az adott két tételt.

A 4. tétel esetében 180.000.-Ft-os ajánlatot adott, az 5. tétel esetében 720.000.-Ft-os ajánlatot tett.

157. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a nyertes ajánlattevő a „gépészet” megnevezésű költségvetés tekintetében, melynek a fenti két tétel is a része, összesen nettó 25.766.279.-Ft-os ajánlatot tett.

158. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére tekintettel az ajánlatkérő hiánypótlási felhívást bocsátott ki a nyertes ajánlatkérő felé 2024. július 9-én, amelyben kérte, hogy „ a Kbt. 79. § (4a) bekezdése alapján az alábbiak tekintetében kérem a hiánypótlást, felvilágosítás kérését: - Kérjük felülvizsgálni és benyújtani szíveskedjen az „árazatlan költségvetés gépészet MÓDOSÍTOTT” excel és pdf formátumú árazott költségvetést, figyelemmel a „Kiegészítő tájékoztatás nyújtása - tervezői válaszok 2024.03.21.„ dokumentum 16. pontjára és a „Közbeszerzési dokumentáció” pdf dokumentum III. fejezetében szereplő előírásokra („Ajánlatkérő felhívja Ajánlattevők figyelmét, hogy hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés alkalmazása nélkül is az ajánlat érvénytelenségét vonhatja maga után: ...d) előírányzat tétel változtatása (amely tétel árat Ajánlatkérő előzetesen megadott), amennyiben az nem az ajánlatkérő kérésén vagy tájékoztatásán alapul.”).

159. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a nyertes ajánlattevő határidőben válaszolt az ajánlatkérő hiánypótlási felhívására, amely során az alábbiak szerint módosította a „gépészet” megnevezésű költségvetését.

- 1.) A nyertes ajánlattevő az össz ajánlati árát nem módosította, az maradt 25.766.279.-Ft.
- 2.) A „vízvezetékek és-szerelvények szerelése” elnevezésű tételek 4. tételét, az „ivóvíz bekötése a közműhálózatról tervezéssel együtt” elnevezésű tétel, amelyet az ajánlatkérő 300.000.-Ft-ra módosított, míg a „vízvezetékek és-szerelvények szerelése” elnevezésű tételek 5. tételét, egy új tűzcsapelhelyezése az ingatlan 100 m-es körzetében” elnevezésű tételét 1.200.000.-Ft-ra módosított.
- 3.) Az eredeti ajánlatában szereplő egyes tételek értékét módosította az alábbi táblázat szerint.

Tételszám	Tétel szövege	Nyertes ajánlattevő eredeti ajánlata			Nyertes ajánlattevő hiánypótlás során benyújtott ajánlata			Csökkentés a hiánypótlás során
		Menny.	Egység	Díj egységre	Menny.	Egység	Díj egységre	
21-003-6.1.1	Munkaárok földkiemelése közmű nélküli területen, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, bármely konzisztenciájú, I-IV. oszt. talajban, dúcolás nélkül, 3,0 m ² szelvényig	24,6	m ²	1 722	25	m ²	220	87,22%
21-003-11.1.1	Földvisszatöltés munkagödörbe vagy munkaárokba, tömörítés nélkül, réteges elterítéssel, I-IV. osztályú talajban, kézi erővel, az anyag súlypontja karoláson belül, a vezeték (mútárgy) felett és mellett 50 cm vastagságig	19	m ²	936	19	m ²	136	85,47%
21-008-2.3.1	Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, vezeték felett és mellett, tömörségi fok: 85%	24	m ²	654	24	m ²	50	92,35%
54-016-6.1	Fűtési és vízvezeték szakaszos és hálózati nyomáspróbája vízzel, 200 mm külső Ø-ig	2054	m	92	2 054	m	25	72,83%
54-016-7.1	Csővezetékek fertőtlenítése, DN 200 méretig	320	m	480	320	m	48	90,00%
82-016-12.1	beszabályozás, beüzemelés	1	db	134 400	1	db	60 000	55,36%
82-016-13.1	Próbafűtés, 23.260 W teljesítményig	1	db	81 120	1	db	10 120	87,52%

160. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő kötelessége, hogy a beérkezett ajánlatokat előbb a Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján vizsgálja meg, és amennyiben nem tud annak megfelelőségéről meggyőződni, úgy alkalmazza a Kbt. 71. §-ában, illetőleg a Kbt. 72. §-ában meghatározott eljárási cselekményeket, majd azt követően, amikor döntési helyzetbe kerül és a feltételei fennállnak a Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint állapítsa meg az ajánlat érvénytelenségét, és erre tekintettel a 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján nyilvánítsa az ilyen ajánlatot érvénytelenné.

161. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a nyílt eljárásokban a Kbt. 81. § (11) bekezdése értelmében az ajánlati kööttség az ajánlattételi határidő lejártakor áll be, e jogi tény bekövetkezte után az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő pedig az ajánlatához kötve van, valamint a Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

162. Az ajánlatkérő a „III. A szakmai ajánlat összeállítására vonatkozó információk-költségvetés, szakember bemutatása” elnevezésű közbeszerzési dokumentumban előírta és felhívta az ajánlattevők figyelmét arra, hogy „hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés alkalmazása nélkül is az ajánlat érvénytelenségét vonhatja maga után d) előírányzat tétel

változtatása (amely tétel árat Ajánlatkérő előzetesen megadott), amennyiben az nem az ajánlatkérő kérésén vagy tájékoztatásán alapul.” Illetőleg a 2024. március 21-én adott kiegészítő tájékoztatás 16. pontjában ismételten kifejezte, hogy „az ivóvízvezeték az ERV fogja rákötni a közműhálózatra az újonnan építendő vízóráaknában. A megrendelővel egyeztetve kérjük, hogy a tervezésre és a bekötés kivitelezésre egységesen 300 000.-Ft+ÁFA összeget szerepeltetni. Egyeztetve a Megrendelővel, egy új tűzcsap elhelyezése is történik, az ingatlanhoz 100mes körzetben, ennek az elhelyezését is az ERV ZRT fogja kivitelezni, tervezéssel együtt, aminek a költségére egységesen 1 200 000.-Ft +áfa összeget kérünk az ajánlatban szerepeltetni. A költségvetés módosítását mellékeljük.”

163. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő fenti előírása és kiegészítő tájékoztatása alapján az ajánlattevőknek a „vízvezetékek és-szerelvények szerelése” elnevezésű tételek 4. tétele, az „ivóvíz bekötése a közműhálózatról tervezéssel együtt” elnevezésű tétel esetében 300.000.-Ft-al kellett kalkulálniuk, míg a „vízvezetékek és-szerelvények szerelése” elnevezésű tételek 5. tétele, egy új tűzcsapelhelyezése az ingatlan 100 m-es körzetében” elnevezésű tétel esetében 1.200.000.-Ft-al kellett kalkulálniuk. Ezen körülmény valamennyi ajánlattevő előtt ismert volt az ajánlattételi szakaszban, amivel szemben előzetes vitarendezést, jogorvoslati eljárást egyik ajánlattevő sem kezdeményezett.

164. A Döntőbizottság rámutat, hogy a közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérő előírásaival ellentétesen adta meg a nyertes ajánlattevő a két tétel esetében az ajánlati árát eredetileg benyújtott ajánlatában, amelyet az ajánlatkérő hiánypótlási felhívására módosított ez előírásnak megfelelően. Az ajánlati kötöttsége azonban az eredeti ajánlatban megadott árak esetében már beállt.

165. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérői előírás szerint abban az esetben engedélyezett az előírányzat tétel változtatása, amennyiben az az ajánlatkérő kérésén, vagy tájékoztatásán alapul. Ilyen engedély vagy változtatás az ajánlattételi szakaszban az ajánlatkérő által nem történt.

166. A Döntőbizottság rögzíti, hogy abban a tekintetben osztja az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő álláspontját, hogy a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerint átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árát vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja. Azonban pont az ajánlatkérő határozta meg azon tételeket, amelyekkel kapcsolatos változtatás hiánypótlás nélkül is az ajánlat érvénytelenségét okozza, így a kérdéses két tétel esetében ezen jogszabályhelyet az ajánlatkérő általi előírásokkal együtt, annak figyelembevételével kell alkalmazni.

167. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő részéről nem volt szükséges alkalmazni a nyertes ajánlattevő estében a kérelmező által előterjesztett előzetes vitarendezési kérelemben foglaltakra tekintettel a Kbt. 79. § (4a) bekezdését, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő saját előírása meghatározta, hogy az általa meghatározott adatoktól eltérő adatokkal benyújtott ajánlatot hiánypótlás nélkül érvénytelennek kell nyilvánítani.

168. A Döntőbizottság a fentiek alapján az ötödik kérelmi elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérő azzal, hogy nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát, megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

169. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján a jogorvoslati kérelem ötödik kérelmi eleme tekintetében jogsértést állapított meg, a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati kérelem alaptalan első, második, harmadik és negyedik kérelmi elemét elutasította.

170. A Döntőbizottság ezért a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alkalmazásával megsemmisítette az ajánlatkérő által 2024. június 28-án megküldött eljárást lezáró döntését és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pont alapján bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

171. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

172. A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
 - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
 - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
 - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
 - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
 - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi.
- A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

173. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mert az ajánlatkérő által megvalósított jogsértés súlyos. A Döntőbizottság a rendelkező részben közölt összegű bírságot szabta ki, és azt is figyelembe vette, hogy a jogsértés a jogsértő döntés megsemmisítésével reparálható. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdésében szereplő előírásokra tekintettel a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a közbeszerzési eljárás becsült értékét, ugyanakkor, mivel nem merültek fel a beszerzés tárgyával összefüggő speciális körülmények, a Kbt. 165. § (11) bekezdés b) pontja első fordulatóban rögzített feltételt önmagában nem értékelte. Mindezen szempontokat összességében is mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely még mindig jóval alatta marad a Kbt. 165. § (5) bekezdése szerinti maximális mértéknek. A Döntőbizottság a bírság mértékénél figyelembe vette, hogy a jogsértés az eljárást lezáró döntésre befolyással bír, nem vette ugyanakkor figyelembe a jelen ügy tényállása szempontjából nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés d) pontjában foglaltakat, valamint nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés

nyilvánvalóan szándékos volt. A bírságösszeg megállapítása körében szintén nem értékelte a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) pontjában foglalt feltételt, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás megindítása és a jogorvoslati eljárás megindítása között álláspontja szerint nem telt el hosszú időtartam, mérlegelte ugyanakkor a Kbt. 165. § (11) bekezdés f) pontjában foglaltakat, hogy a közbeszerzés támogatásból valósult meg, és a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

174. Az eljárási költségek megállapításáról és annak viseléséről a Döntőbizottság az alábbiak szerint határozott.

175. A Kbt. 151. § (9) Ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)–f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

(10) Ha a kérelmező jogorvoslati kérelme több kérelmi elemet tartalmaz, de a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügy érdemében hozott határozatában csak ezek egy részének ad helyt, az igazgatási szolgáltatási díjnak a Közbeszerzési Hatóság (9) bekezdés szerinti saját bevételeivel csökkentett részét az alapos és alaptalan kérelmek arányának figyelembevételével téríti vissza a kérelmezőnek.

176. A kérelmező az öt kérelmi elemre tekintettel mindösszesen 1.221.875.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg. Figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság az öt kérelmi elem közül egy kérelmi elemnek adott helyt, négy kérelmi elem tekintetében a kérelmet elutasította, a Kbt. 151. § (9)-(10) bekezdése alapján rendelkezett a kérelmező által teljesített igazgatási szolgáltatási díjról oly módon, hogy a Közbeszerzési Hatóság 184.375.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat köteles a kérelmezőnek visszatéríteni, az ajánlatkérő 60.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat köteles a kérelmező részére megfizetni, az igazgatási szolgáltatási díj ezt meghaladó része, 977.500.-Ft a négy kérelmi elem elutasítására tekintettel a kérelmező terhén marad.

177. A Döntőbizottság az egyéb eljárási költségekről az alábbi jogszabályi előírások alapján rendelkezett.

178. Az Ákr. 125. § [Az eljárási költség viselésének általános szabálya] szerint

(1) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.

(2) Az eljárás résztvevője viseli a jogellenes magatartásával okozott költségeket.

(3) Azon eljárási költséget, amelynek viselésére senki nem kötelezhető, az eljáró hatóság viseli.

126. § [Az eljárási költség ügyfél általi viselése]

(1) Több azonos érdekű ügyfél esetén az ügyfelek egyetemlegesen felelősek az eljárási költség viseléséért.

(2) A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,

b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

(3) Ha a határozat a kérelemnek részben ad helyt, a hatóság az eljárási költség arányos viselésére kötelezi a kérelmező ügyfelet és az ellenérdekű ügyfelet.

129. § [Döntés az eljárási költség viseléséről]

(1) Az eljárási költséget a hatóság összegszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

(2) Az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani.

(3) A hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

179. A Döntőbizottság az ajánlatkérő képviselétével összefüggésben előterjesztett 200.000.-Ft munkadíjat 160.000.-Ft-ban vette figyelembe, melynek megtérítésére a kérelmezőt kötelezte. Annak okán került sor a 160.000.-Ft. megítélésére, hogy az öt kérelmi elem közül négy kérelmi elem tekintetében a Döntőbizottság a kérelmezővel szemben az ajánlatkérő érvelését tartotta helytállóknak.

180. A határozat rendelkezései közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2024. szeptember 10.

Dr. Schaller Emil sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Petró Szilvia sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják (kizárólag elektronikus úton):

1. Ajánlatkérő képviselője
2. Kérelmező képviselője
3. Részvételi szándékát jelző egyéb érdekelt képviselője
4. Nemzeti Fejlesztési Központ
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága